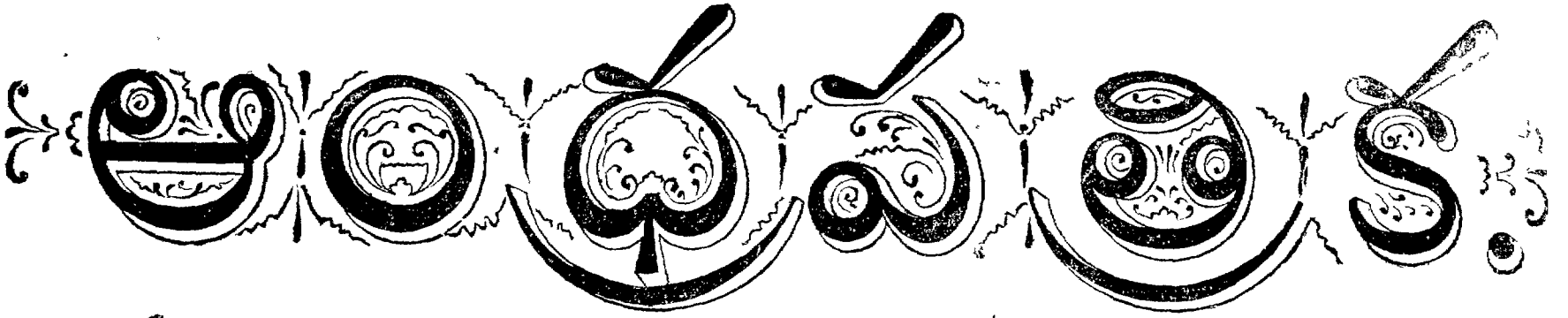

విడివృత్తిక 1-కి 0-1-6

Register No. M. 1118

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

అమృతం ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 12-వ తేది గురువారము
రుధి తోడ్గారి నామ సంవత్సరము, చైత్రమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨.

No. 10

సంచిక ౧౦

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమంగుగాదు. కలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను కలసిపోయింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

MACHINERY MARSHALLS

మెషిన్ల - మార్షల్స్

త్రయారుచేయుటకగు వ్యయము తగ్గినందున మావద్ద ప్లాకులో సిద్ధముగానున్న ఈ దిగుత తెలుపబడిన మెషిన్లు తగ్గుదలధర ప్రకారము యిచ్చుటకు నీలు గలదు.

అవిరియంత్రములు, బాయిలర్లు, లోకోమోటైలులు, ప్లాక్సు మెషిన్ల, రోడ్డురోలర్లు, పోర్టుబల్ ఎంజినులు (అవిరిలేక చమురు ఉపయోగించబడు), ట్రాక్టు ఎంజినులు, క్రూడు ఆయిల్, కిరసనాయిలు ఎంజినులు, ఆయిల్ లోకోమోటివ్లు, ప్లామ్ ఫోర్డు పిండియంత్రములు, ఇన్ విన్ సిబిల్ సెంట్రీఫూగాలు పంపులు, సూయేజి పంపులు మొదలగు అన్నిరకముల పంపులు. పెట్రోలు ఫైరుయంత్రములు, దుంపలుకోయు మెషిన్ల, పలువిధముల మూను

పలకలు మున్నగునవి కోయు మెషిన్ల, ఆయిల్ మిల్లింగు అండు రిఫైనింగు మెషిన్ల, మోటారు నాట్టీలు, డిస్ ఇంటిగ్రేటరులు, అహారమును తయారుచేయు యంత్రములు, శ్రేష్ఠతరమైన ఎంగల్ బర్లు బియ్యపుయంత్రములు, అన్నిరకముల విసనకట్టలు, అన్నిరకముల పంపులు, మార్వెల్ డ్రీల్ చక్కులు, శాండర్సన్ ఆయిల్ ట్రాక్టరులు మొదలగునవి మావద్ద నున్నవి.

చిత్రవిధిత్రపు యంత్రముల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు. మీకు కావలసిన యంత్రములను పంపుచు, మంచిసలహా నొసంగెదము.

MARSHALL SONS & Co. (India) Ltd.

9 SECOND LINE BEACH MADRAS.

AND AT

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, COIMBATORE, BEZWADA & TANJORE.

హంపి శిథిలములు

యస్. కె. వెంకటేశముగారు

II

(11) హంపి

మనము కొంపాకాళమున దాటి పంపాక్షేత్రము ప్రవేశించుచున్నప్పుడు వీధిద్రవ్యము దేవాలయము మాత్రము. శివారాధన దైవ విభక్తులకు త్రేతమున పాపములకు పంపాక్షేత్రద్వారమును మున్నగు లింగాయతుల దోతకప్పుట పూజచేయును దీక్షదేశ కొందిరు త్రీత్రములు లింగాయలు పూజించుచున్నట్లు తెలియజేయు కొన్ని శిలలున్నవి వానిని నేను చక్కగ పరిశీలించి తిరిగాని యవి లాంగహర్షగారు తమ పుస్తకములో వ్రాసి నట్లు పరిశీలించి చిన్నముఖగ వాడు దోతపు. కతిమిగులపరిశ్రమ తిష్ఠును. అది మహాపరిశ్రమలగు హిందూరక్షకులలో ననేక సంశ్కంతులకు ముందు జగురునుండెడిది. ఈ కాలమునందుకొను నట్లది యొక యువరాజు కృత్యము గాదు. పూర్వజులగు భర్తృబుధుల యుగతులు భర్తృమూర్తానుకరణము వారి భర్తృత్వోద ప్రపంచమునుండి నిష్క్రమించెడ వాంఛించినపుడు వారియువ యోగార్థ మేకప్పుట చేయుచుండి సదానారమిడి. అదిగాక నట్టి జ్ఞానక చిహ్నములచుట్ట నుండుట కవసరము గూడ జూపట్టదు. గమింపరాని యుండెడి చందీశ్వరదేవాలయములోనిది యుండెడియుండి నిత్యము నూరక పారవైచిబడినది యూహించవచ్చు. ఈ శిథిలముల కద్దని చెందు శివాలయము లున్నవి. ఇచ్చట గూడ నిట్టి ప్రతిమలుండుటచే నవి శ్రీత్రవితలుగావు. దేవాలయమునందలి ఇష్టపితృపూజల బట్టిచిచ్చిభలు గావించియుండుదు. గానీయ. వాడుభి. పూజయింపబడిన యశ్రత సమయములైన శ్రుతి మతే. మనవిపుడు భంగభద్రనుండే తియ్యబడిన తుగుత్తు కావనకు దాటిపోవుదుము. అచ్చట కూర్చుండి యుండినట్టి యొక గొప్ప నృసింహవిగ్రహము గలదు. నృసింహము విజయనగర మతే యుల యిలవేల్పుక గప్పబడినది. ఈ విగ్రహము ప్రక్కన యొక గొప్పజలాశ్రయమును కలదియగుటచు. సమీపమున నుండు కృష్ణదేవాలయము దాటినచో పంపాక్షేత్రమున బడినదు. ఈ దేవాలయము మిగుల రవ్యముగ నున్నది. హంపిపేటనుండి హంపికి వచ్చు రెండు బాట లిచ్చటనే కలియునది. మహాలోకకు తప్పిచుమునకలిగియున్నదేమన విగ్రహము తెల్లరాతియందు మలకబడియున్నది. తూర్పు ప్రక్కన అంతకంటె పెద్దదగు కదల కల్లుగజేకు విగ్రహము నల్లరాతిలో చెక్కబడియున్నది. హిందూమతము ప్రకారము సర్వవిప్రు వివాహములను సర్వకార్య శిధి ప్రదుడునగు గజేశునివిగ్రహముల మధ్యవేదవిధానముగా హేమ కూటపర్వతాచారమున నెల్లిపోవుదుము అచ్చటను పంపాక్షేత్ర విద్యానగరముల శిథిలములు బాగుగ చూడవచ్చును. ఈ కొండ మంతునందుండు అలయములో విశ్వనాథాలయమునందు మూలమే పూజనగునది. ఇచ్చట నుండుదేవాలయము గమనించిన యెడల నిది వారణాశి ప్రతిరూపముగ కేర్పరపబడియు జూపట్టెడిది. ఇతన్నియును, పంపాక్షేత్రమున కుత్తరపుకొన నున్నవి. అన్నిట యిలనుండుగాక లాంగహర్షుడు అనకల్లుగ నీ దేవాలయముల త్రైశాలయములను కట్టినదర్శనములకు గానరావు.

మనవిపుడేవర్తపు తూర్పు భాగమున దిగి పంపాక్షేత్రమున కధిపాక దేవాలయము పంపాపతి గోపురమునదివ కట్టెదము. దేవాలయమునకు ముందరనుండెడి బాగుబిధి లేకలేదువిధిపాడు పడిపోయినప్పటికి విశాలమైన సాగనై. విధి దేవాలయము కద్ద నుండి కొన్నియిండ్లు మాత్రమే సాధారణమైన ఋతువులం దుపయోగింపబడుచుండును. ఇతర సమయములందు పూర్తి విధి పోయినట్టి సగము పడిపోయినట్టియు భవనములు గలిగి యీ బాగున నిర్మితకళ గొట్టుతుండును. కొన్నిమూలక మిచ్చటచుట్ట నురమృదు చేతులకుచున్నవిగాని తక్కిన వన్నియు ప్రకృతికావ్యమున కెరయయినవి. రమ్యమగు గోపురమును దాటి లోపలపోగ నొక బయలు ప్రదేశము చేరుదుము. ఇచ్చట యాత్రికులయొక్కయోగార్థ మొక రాతినిటి కాలువగలదు. యాత్రికులు ముసాఫరులు నిచ్చటనుండు గదుల తీసికొనెదరు. కర్నూరు నికసింపరాచెదరుకు హంపిలో లేదు అయినను దేవాలయపు నాకరిలుకు యాత్రికులు నచ్చట నెప్పుడుండురు. ఉత్సవదినములలో ననేకజనులు వచ్చుచుండెదరు. కాని వారు వచ్చుచు పోవుచుండువారు. ఆఫలమంతయు నిర్జనమై పరమ శివుడిట్టి ప్రదేశమున గదా తన తపస్సునకు కొరకొనినది. ఆ నేక కత్తిరముల క్రిందట అనునదియును, లోకమార యగుభువ నేశ్వర యచ్చట మే గా నెవడు పోవచ్చుచుండిన దననదియును పుట్టుకునున్న గొప్పయులు సమాధిమంధుండినది యనునదియు

న వానరులు ప్రకృతికావ్యమున. దను నేవచ్చుచిహ్నములకు కొరకొనునదియును తలంపులను వనమనంబున నున్నందును. రెండవ ప్రాకారములోనికి పోయినచో శ్రీవిద్యాపాక్షేత్రమున మంటప మగువచ్చును ఈ ప్రాకారములోపల మంటపముల చుట్టును గోపురములమీద వానావిధిచిత్రములను వి గాని వానివై కృధాగ నున్న నుగొట్టుటచే నవి. రూపమును జూచినవి. అనేక పురాణోక్త సమయలలోని యంతములు ప్రతిమారూపమున నున్నవి. మధ్యనుండు కల్పకాళములను కరూపాక్షేత్రమున యున్న మన కుమయోగింపెదరు లోపలనుండులింగమును హిందువులైన వారందరును పూజచేయుచున్నను. ఇచ్చట గొడలమీదను స్తంభములమీద నుండు ప్రతిమలు ఇతర శిథిలములలో వలెనే యుండుటచేత నవి యన్నియు కృష్ణదేవర యుల చేతనే కట్టబడినవి యూహించవచ్చును

అన్ని శిల్పకళలములలోను నన్నింటా ప్రతిమనుమిక్కుటముగ చూడవచ్చు శివుని గర్భాగారమునకు త్రగమున చేరొక ప్రత్యేకమంటపమునందు శివుని కల్పితుడు సర్వత్రయున్నది. అచ్చట వామెను జనలు పూజచేసెదరు. ఇచ్చటనే మరెయొక గుడియందు దక్షిణపుదిక్కుదిగిరెవ న్నేమియుండెడియూదిక్కి యగు భువనేశ్వరీకతిమగలదు. పూర్వకాలమందు ఋతువును మన కాలమున విద్యాభ్యాసస్థానియైన ఈమెముగల గూర్పుడియే కలదు కేసినది. రాతియందు వానావిధ యుగజ్ఞాన చిత్రములచేతను, వ్యాసాంధ్రముమీద ఆత్మంతకళోభాయమానము గమండి శ్రీమహాక్షేత్ర ప్రతిమచేతను రాజిలుచుండు వాదిత ప్రవర్తనము హిందూశివుని యిదితీయ సామర్థ్యములకు దారాణము. హిందూచిత్ర కాదుని తనకిచ్చవచ్చియు మలచుటకు నేర్చుచున్నవారలన్నియు యెట్టిచున్ననీ సాము నక్షింపలలో మనమిహోటు జూచిన తెలిసికొనవలయు. ఈదేవివై వైపున కన్నమీద పురాణోక్తాన సరణముగ నగ్రహవక్రము చెక్కబడియున్నది ఇదినుండ హిందూశివుని కుదాహరణమే పంపాక్షేత్ర మంతిటిలో హిందూధర్మని భువనేశ్వరి పూజయి మిగుల పుణ్యరంతమైనది.

దేవాలయము నుత్తరద్వారమునందు పోగా ననేకచిన్న దేవాలయములు గలవు. అవిమిన్నియు శివును కల్పత్రేయము మొలలయినవారికి నివేదింపబడినవి. అచ్చటనుండి దేవాలయపు కోనేటికిరమునుండి పోగా రామాయణములో పంపాయని వాడ బడిచు తుంగభద్రదత్త పోదుము. కొనేరు మిగుల ననన్యాయగ నుంపబడియున్నది. ఆశ్రమంతయు ననేకగుళ్లు గోపురములతో నిండియుండుటచే వాని నన్నిటిని కేరుచేరుకట్టంపరముగాదు అయితేమానవకళాకళలము ప్రకృతివై కృత్యపుచ్చబడినది మాత్రము తెల్లమగునునదిలో నచ్చటచుట్ట పడిపోయిన మంటపములు నందులు మొదలగువానిని జూడవచ్చును. నదియొక్క దక్షిణపు కట్టుపెంబడి విజయనగరపు కలకరికొటానో చాల దూరము వ్యాపించియున్నది.

నది యొడ్డున, అనేకవేల యేడ్లకుండియు నిచ్చకచ్చిట్లు నేర్చుకొని దెలిసి, పంపాచిరులపరిమలు ప్రావి మదించి, అంతకన్న మేలుకెట్లెక్కుడు పరిశ్రమంతయునుగ జేయబడిన క్రైస్తులవై నవార గలవరయించినవలయు నున్నవలయులకృత బడయుటకొ యున్నట్లు, అనేక శిథిలాలయములు వానితో సమీకరణములై యాత్రాపోతములవలె నున్నవి. ఆ నదిలో స్నానముజేయుటకు మిగుల మనోహరముగ నుండును. ఈనది సరిలముల చల్లదనము లోకబడినదు. అంత చల్లగనుండియు, నిచ్చట చాలదినములు స్నానముజేసిన చలిశివరముగవచ్చుట. ఇచ్చటనుండు నైర్దిక వైచిత్ర్యమును తను జూచిననే తెలియును. నదియంతటను నిక్కపోదమకొని యున్న పెద్ద శిలచేసేమి, రాక్షసుల నవ భుజించి యులరయించినవలె యొడ్డు యెండలో నిలిచియుండు మహా కృత్యసమయముతో నేమి, తుంగభద్రానది విశుద్ధజలముల మహాప్రవాహముతో నేమి యీ ప్రదేశము నుట్టివైచిత్ర్యపు నిరాంతరప్రగల్భ నిధానములకున్న నెక్కుడు క్రిందపల విగాదు వేదాత్ములు చేర్చునట్లుగ నొకడచ్చట నిలుచుండి కవుడు, ఆయనంత ప్రకృతియొందట తానొక మహానువులలోని పరమానువునకు పరిపోవుటలేదని తలంచకమానదు. వాకు లోచి నంతటిలో పరబ్రహ్మంబుండగు వాదిత్యుడునైనను, మన యధ్యాత్మికకృత్య సంతటిని తిలకింజేయుగ నుట్టివైచిత్ర్యము క్రిందను గల ఈ పుణ్యప్రదేశమున కన్ను నిరాటంకముగ జేసెముషి వీర్చుల కర్పణమొనర్చి నిర్వీకర్యానందము లానర్చుట కింతకంటె రవలీయంబగు విజయప్రదేశము వేరొకటి యుండదు వాయుభిపా యమునందు, ఈచోటు ప్రతిహింసాపునకు వ్యధయరంజకంబుగ నుండితీరవలయునని తోచుచున్నది.

పాడుగాక గడియెగు నుండునది, ఈశ్వర మొకటితో, వేద భావ్య క్రంభక క్షయగు విద్యాగర్భాది మహానువులచే దీవిత

బడి శ్రీవిద్యాపాక్షేత్రమున యామూల్యముక్రింద నుండు పంపాక్షేత్రమిదియే. కృష్ణరాజుపూర్వమున కాలమున నద్భుతమగు రాజవిధియై, యిపుడు మడుగుపట్టు చెలవనలెనుండు తేరుబా రుగుండ పోవుదుము. మన కిక్కడకుల నగువదెడి మంటపములు, అనాటి దిగ్భవనముల పురాణాగమలై యుండవచ్చును. తిరువాళ సమయమున లేకు బాగు జననమునామతో నిండి యూరునపుడు శ్రీలు శివులు ఈమంటపములమీద గూర్చుండి యత్నవాదుల వీక్షింపుచుండు పక్షములై యుండవచ్చును. ఈ పొడవైన తేరు బాగుకడకడట పగులడియుండినట్లుండెడి యొక పెద్దపెరి యున్నది ఈ నంది యొక గొప్ప శిలయొక్క భూమతీ పరిభాగమున తెక్కబడి యున్నది. ఇది చూచుటకు మనోహరముగ నుండును. నుగ్గిపునీ సాయము జేసివట్టియు, వాగ్మా యణములో చెక్కబడియు కలిపి యుండునట్టియు మతంగ మన్నా యావాసంబు మతంగాదికి గానిపోయిడి సోపానమార్గ మొందుగలదు. ఈ పర్వతమును మనము రేడివైపున విడచి. వై దేబ్బుడికి నదికి కుడి ప్రక్క పోక కాలితోడు పోయినయెడల పంపాక్షేత్ర సరిబంధమైన మరొక శిథిలముల జూచుము. మన కాలితోడు తుంగభద్రదత్త టనే పోవుచుండును. మనకు మొదట ననుభవమగు కొండరామస్వామి దేవాలయము. ఇచ్చటనే సమేతుడగు రామలక్ష్మణుల విగ్రహము లొకేలిలయందు న్న. కుడిపేద మాపుచున్నవి. నుగ్గిపు ప్రార్థన సంగీతించి, అయోధ్యకు మరలికెట్లుపుడు భ్రాతృభ్రత సమేతము కిష్కింధ వాసులకు దిక్కుమిచ్చుటలై యచ్చట చెలసెంటి. లంకనుండి యయోధ్యకుపోవు నాసమయమున, శ్రీరామాదులు పుష్పకవి మా రామాధులై యచ్చటదిగి, పంపాపరస్పరంబు స్నానముచ రించి తన స్నేహితుడగు నుగ్గిపుని యాతిభక్త్యమున గొనియెనట. ఈ పుష్పకవిమానము దిగ్భవమైన దగుటచే జనలు కచ్చునట్లు పెరుగుచుండుట. శ్రీరాముడు తాను సీతను వెనకుబయలు కాకజూరునితో యొడ్డును జేయుటకు ము దు జరిగియుండు వృత్తాంత మంతయును వారలకు చెప్పెంటి. ఆప్పుడు అయోధ్యలో జరుగబోవు కల్పాభిషేక హోత్సవమునకు కిష్కింధ వాసులందరిని నాహ్వానించి రామాదులు అయోధ్యకు పోయిరి. ఈ దేవాలయము రామాదులులో పెద్దపెరి యీ వృత్తాంత మునకు జ్ఞానకచిహ్నమగుటచే పరితీర్ధూతమయ్యె. దేవాలయ ము మందర నదిలో కొంతదూరమున చక్రతీర్థము గలదు. ఈ దేవాలయ ముందరి వైపున నిలుచుండు ఋద్యమూలమును, అంజనాద్రిని కక్కగ జూడవచ్చును. ఈదేవాలయము సమీపముననే నూనాకాయశాలలకు మున్నది. మిగుల సమరూపమైతి. ఇచ్చటనే యాంజనేయ దేవాలయ మున్నది. ఇచ్చటనుండు శ్రీమధ్వాచార్యశత్రుమ, మధ్యభిమాం జనేయ త్రిరూపములు గలవి. ముఖము భీమునిది పుస్తకమును పట్టుకొనియుండుట వత్సాచార్య విద్యుమతో కలిగియుండుట హంజనేయ చిహ్నము. ఈరూపము వక్షల కత్తిరలా దరము.

ఇచ్చటనుండి తూర్పుక కొండకపోయినకొడిని మరల శిథిలము లారంభమగును వరాహ అనంతేశ్వర దేవాలయముల వలన కష్టత్రేత్రమేప్పుడవ యత్నములు నల్లుబడినట్లు జూపట్టెడిని. శేవతలంబుడై యుండు శ్రీమహావిష్ణు పాదముల కిరువక్కల శ్రీ దేవి భూదేవి యుపచారము చేయుచుండ నాభిజుండు కవల సంభవు డుద్భవమొందినట్లు చిత్రపటమైన యీ దేవాలయము లోని విగ్రహము మిగుల క్షామాపాతముమైనది. ఇచ్చట కొంఠెము చుట్టు తిరిగిపోయినచో పడిపోయిన మంటపముల సోల్పుచుండపోయి అద్భుతనారాణ్యుల దేవాలయము జేరుచుము. ఈ దేవాలయము శిథిలమై యుండినను మిగిలియుండు మంటపములు గోపురములు కన్న కళాకళలమును తెలియజేయుచున్నది. ఈ దేవాలయమును క్రింద యంగర రాజగు అద్భుతరాజులు కట్టించిరట. ఈరాజులకు శివక్షేత్రమగు పంపాక్షేత్రమునందలి విష్ణుక్షేత్ర మొకటి యొక్క యిల్లించి, కట్టించుచుండెడిదే దేవాలయము కు మందరవైపునపాడు బడిపోయి నామమాతాకళ్యముగ నుండుతేరు బాగు పంపాక్షేత్రము గొని తేరు విధిరలె కర్పణం యిల్లించినట్లునుపడినది అద్భుతరాజులు విష్ణుభక్తుడు. ఇది వారకాంతే విధియని చెప్పు మాట విశ్వసనీయముగాదు. ఈశిథిలములం దిట్టితత్వము లేదయ గనిపించవు. కొండరామస్వామి దేవస్థానపు చుట్టుకక్క. నుండు శిథిలములు హంపిలోని శిథిలములతో పోలియుండుట చేతను, నేను ఈపరిశ్రమము వేళ్ళకాంతలకొర కేర్పరపబడిన దను న భిష్టా యము న కి యొకొన వై తిని కట్టి పుభిపాటు మసంభవము. ప్రాకారముగండ పెడమర దిక్కు మరలగాడి నెక్కుడగును. కొంచె మెక్కుడుదిక్కులతో మునుప పంపాపతి లేపుదికి చేరుదుము.

అమెరికా భారతదేశములు.

పురాతన, ఆధునికవాగర కతలు

(డాక్టర్ ఆనంద కే. కుమారస్వామి)

భారత నాగరకత

అమెరికా; భారతదేశము; ఈ రెండుదేశములను జూచు నప్పుడే, రెండుభిన్న భిన్నమైన, వేర్వేరు పద్ధతుల మానవసంఘములు గానివియును.

భారత నాగరకత, సుక్రమముగ పరిశీలనముగ నుండి, ఒకదేశముయొక్క జీవితముగ ప్రత్యేకముగ నుండును. ఇచ్చట ఆంధ్రమున ఒకపద్ధతి, విభానము ననుసరించియుండును. జీవితగాని ఒక వ్యక్తిస్వలాభమునకై నిర్మించుకొనలేదు. కాని జ్ఞానితెలుడటం పిల్లలూడుపాకీవానివలెను, యేకనిజేసినను, జాతి విభానాతీతముగ, తత్పరితము తొలగి ఒక్కరికిమాత్రమే తెలియదని జేయును. ఒకే విభానము ప్రతీకానిప్రబలియందును పనిజేసెను. అనగా వ్యక్తి సంబంధించిన పనులలో భారతయుగముల, భారత భారతవిభానమునండి దైవోగతేదనుట.

సాంప్రదాయ భర్తములను మున్ను సృష్టింపబడిన వానిని నిర్మించేవాడు అచరించుటయే ప్రతిమానవునకు ఉత్తమ మార్గము. జీవిత భర్తము అంతయు రాయల చేసేపట్టబడెను. జన సామాన్యమునందు అన్వితరగతులవారు నుండును. ఇట్లుండుట సామాన్యనిర్మాణమున కవసరము. అనగా ఒకవ్యక్తిజీవితము పనిలన, రాజకానమైనను కట్టిన అభినయమైనను, సామాన్య భర్తముల చిహ్నములు నిర్మియున్న వానినిజేటి, పురాతనవాగర పట్టెయో అంతయును తెలిసికొనవచ్చును.

అత్యంత విభానమును, స్వాతంత్ర్యమును, జీవన్ముక్తియైన నిర్మించబడినది. అట్టి జీవన్ముక్తి అచారభర్తములకు లభ్యమగుట అత్యంత కాయనయే ప్రమాణము. అత్యంత జీవనమునకు ఖండింకాలకు, (నిర్మిత) వ్యక్తి విచిత్రాంశోవిధానోని "షి.కె." ఇట్టిజీవన్ముక్తి, జాతికి భర్తములకు లభ్యమై యుండుటయే సుగుణముగ భావించుకొనుట సంఘములో గుర్తించి గౌరవించుట భారతవిభానమునకు ప్రబల నిదర్శనమన కలయును.

పాశ్చాత్యనాగరకత

పాశ్చాత్య నాగరకతప్రకృత్యాదర్శములు భిన్నములైనవి. ఇచ్చట సంఘము వ్యక్తిగత కేంద్రీయమును, వ్యక్తికలయనంత మనోవాక్యాదు భర్తస్వాతంత్ర్యము నిచ్చు జాతియే నాగరకత బాంధవ్యమును. ఇచ్చట విభానభారము జాతియేగాక ప్రత్యేకవ్యక్తులకై నాధారపడియుండును. అట్టి జ్ఞానాతీతము తేనికాదు అనామకుడగును. విభానమవుతు జాతి జీవనమునకు జెందిదిగాక ప్రత్యేకంబుడి వ్యక్తికలయనును. మిగిలిన జనసామాన్యమునందు సాధారణాంతము తేమయు నుండక సామాన్యమానవులకు నుండి జీవితసంఖ్యల ననుభవించుచుండును. కావున సాంఘికజీవితమవుతు కేవలభౌతిక మగును. అదియే కలియుగము. అప్పుడు మానవభర్త మంతయును అత్యంత కాలాంతలలో జీవించును. ప్రపంచము అనూమ, కాగములవేరను మర్చి కేర ను మోపి కేర ను ను. నూతన సంఘమునందు బాంధవ స్వాతంత్ర్యము నామమాత్రముగ నుండి నివహయోగ మగును. ఇట్టియంతయున్నప్పుడు జాతీయ వ్యక్తిత్వంబు యుండజాలదు. వెనుకటి అచారములు గాని సంబంధముగాని యెట్టివియు నుండవు. జీవన్ముక్తిని గూర్చివారు జెరిసికొనజాలకు గుర్తించాలరు. వ్యక్తివిభానము నివహు ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యములందు సంబంధము జూచిన యెట్లు గానియునకగా, అరెండును గలయోతడు చిహ్నవేయబడును. నిదవ అనుచున్నది సదుద్దేశముతో అనుసరించును అయినచిత్తవలల జేయుచుండును. ఇన్విధముగ ఏను క్రీస్తు చారిత్రియ అమెరికాలోను యూరోపునందును స్వల్పముగ నే జరుచుచు నేయున్నది. బుద్ధిని చాకిరిమిట్లు మరల జరుగజాలదు. ఏలవనగా ప్రత్యేక వ్యక్తి విభానమునకును ప్రజాసామాన్య జీవితమునకును భేదము కలుగును. అందులన వ్యక్తి: జ్ఞానము ప్రజాజీవనమునకు లీనముగా జాలదు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమున్న దేశములలో జన సామాన్యము అనుభవమునందును కార్యాచరణ యందును సగముసగము లాభమునే పొందవలసియుండును. ఈపరిస్థితులు విశ్వావ్యాప్తములు కలన చక్కబడలేరవు. మతాధిక్యతయు ధనాధిక్యతయు ఈ వ్యక్తి సంఘములకును, యావరి నిర్మలకును చాల భేదము

గలను. అట్టి సంఘములలో అందరుజేయు పనులయందును విభాన సాంద్ర్యము వర్తకమైయుండును. అట్టిసంఘములలోనే, ప్రజల జీవితకల్పములకు నుండక నిర్మాణ కార్యమును నావగల్గుదురు. వ్యక్తి ననుసరించి యేపనిజేసజేయునపుడే, కళావిభానము నందు లోపము గానించును.

విరోధానాగరకత యొకను పెరుగుచున్నది. అంతయు తేలు, తాత్కాలికముగ నుండును. ఎప్పుడును అత్యంతము ఉత్తేజమును, జీవితోనుండును. భావములు భిన్నములై అన్విత్య సంఘర్షణము గల్గియుండును. సంఘర్షణ తెప్పటికిని పొందజాలదు. బహు శిఖ్రముగ మాట్టులు వచ్చుచుండును. భావిసంతతులనను, వెనుకటివారిని యెట్టిపాత్రయో నుండను. అప్పటికున్న రాజకీయసంస్థలను, న్యాయభర్తములను యెప్పటి కప్పుడు అకాలముగ నే యుండును. 'మర, నైతిక, రసాత్మకాచారములు యెట్టిగాని ప్రత్యేకతో నిలిచియుండునాలవు. ఎందరెంతో సంస్కర్తలు, పరిశీలకులు, కొలదివంటి రాజకీయ నేత్రులు గలరు. ఎందరో కళా విభానము కాగలవాడు గలరు. ఇట్లుతెనరున తేరు. సంఘర్షణ స్వతంత్ర పాలనా వ్యవస్థ, యెకొలదివంటికి యున్నను యెప్పటికిని జనసామాన్యములో ననుభవమునకు రాదు. స్వాతంత్ర్య మెప్పుడైవెప్పటికిని కలవర మెప్పుడై, సత్పద్ధతుల యధికార మెప్పుడై, జనసామాన్యమునకు అధికారము లగ్ని పోవును.

మాన్యు లన్నియును, స్వభావసిద్ధముగ అభివృద్ధి జరుగుట కలన నే కలుగుచున్నది. పాశ్చాత్యనాగరకత అంత అసంపూర్ణి గను, ప్రథమ పాదములో నుండినను యూరోపియనాగరకత అవసరములను జటి నిర్మయించుటకు మార్గమునకు జేసికొనోవుచున్నది. అట్టి మహాయుద్ధమను ను, జీవితమును విమర్శించుటగాని, తద్వ్యతిరేకముగ ప్రమాణమున్న భారత నాగరకతలో పోల్చుటగాని యుక్తముగా నేరదు ఈ రెండు విశిష్టతనిర్మితముల సమన్వయము గానేరవు.

ఆధునిక భారతము

ఆధునిక భారతదేశము యిప్పటి ఏషియాకు పోలియుండి యిప్పటి భయనకముగ నున్నది. ఏలయనగా యూరోపులో జీవితాభివృద్ధియే చాల సర్వరముగ జరుగుచున్నది. ఇచ్చట ప్రస్తుతముతోజాటు, పురాతన నాగరకతకేంద్రముగ నే కేంద్రముగ నున్నది. అసియా పురాతనమున అనుభవ విభానములలో యిప్పటి కంటెంధికమైన మాటసర్వమును నెడల, ప్రాచ్యదేశీయులు, పాశ్చాత్యతత్వతేజ్రలన్న ఆధ్యాత్మికముగ ముఖుల వారనవలయును. కాని పురాతన ప్రాచ్యదేశీయతేజ్ర వాగరకతలోనికీ చచ్చింది. ఆధునిక విరోధాదేశము అభివృద్ధిజేయుచుండి యెడల, ఆధునిక భారతము ప్రారంభదశలో నున్నదనవలయును. ఆధునిక అసియాఖండము స్థితి యెంతయో మూలధనము తక్కుము వదిలిపెట్టగా వచ్చినవాని స్థితి కల తత్పరిస్థితివైభానముగానివాని తెలిసికొను జ్ఞానము కాని తెలుండ యున్నది. అసియా విభానములో మిగిలి యున్నది. ఇచ్చటి సంతతివారమను నేర్చుకొనినది కాదు. అది కాశ్వరముగ నుండుట గూడ నుండచున్నది. ఏషియాకు అపురాతన విభానమేలేకున్నచో యూరోపుకన్న వెక్కువమాధర్మములో నాగ్నియున్నదని చెప్పవచ్చును.

ఆధునిక అసియావాసుడును, విరోధాకలవరములో, నెట్టి మార్గదర్శకులను లేక అంధకారములో బదునట్లున్నాడు. ఆయన పురాతనాచారములతో కప్పబడి యున్నాడు. యూరోపియను సంకర్షణ తత్పరిస్థితి అపురాతనాచారముల, యూరోపుమతమునందును, కేరెండును, సుఖమునందును కానించును. కాని యూరూప్యాచారము ఆయనకు సహాయకముగాక అట కముగ నుండెని ఆయన భావించుచున్నాడు అతూరూచారమును తొడుగులేకుండ దింబుకునుండివాని నెనుక్కొను కాలము వచ్చింది. ఇప్పుడేటిందొ ఆపాశ్చాత్యదేశమునండి ఎంతటి తీసికొనిన కొదిమాత్రము పేరికలు అతుకులు మాత్రమే గానించును

పూర్వాచారములనే పట్టుకొని యుండుట ముఖ్యము. యూరోపు ననుసరించుట తెలివి మాలిన పని. ఆధునిక అసియావాసుడు ముందుకు పోయినకొలదియు స్వీకృతభిక్షగర్హని తెలిసియు విద్యకాజీకుస్వాతంత్ర్యము లన్నియును ఆయన చారిత్రియము నెక్కువజేయు నని తెలిసియు దైవ్యముతో ముందుకే జనకలయును. ఆయన అతివిచిత్రయని భావి అన చానికలను తిరస్కరించుటకు సిద్ధముగ నుండుట కలవాటు కడవలయును. హిందూ, బౌద్ధ, మహమ్మదీయ మతములు సంస్థాపితమగు క్రైస్తవమతములనే అంతరించిన పని గుర్తించవలయును.

నెనుకటి దైవ విశ్వాసము లన్నియును పూజ నిగమానుగగాక కళా ప్రతిమలుగ భావించుకాలము రావలయును. వివాహాచారములు, కుటుంబజీవితము, సంపూర్ణముగ మార్పు జేందవలయును. అధిక సంఖ్యాకులు కమరమ అభిమతప్రకారము ప్రకృతస్థానే కలవరము తెచ్చిపెట్ట వలయును. ఇన్ని గల్గినను భయపడ నక్కరలేదు. ఆయన పనితనము ప్రాంధదేశముండి జీవితములో ప్రవేశించును. "జీవితోగట్".

భారత ప్రభుత్వము

కార్యనిర్వాహక సభ్యులు

వారి పనులను ముతల మార్పుట

సిమ్లా, ఏప్రిల్ 11:— కార్యనిర్వాహకసభ్యులు జేయు పనులను ఈ క్రిందివిధముగ మార్పుచున్నాను. ఆవిర్మాటులు తెలుట నే యాచులలోనికి వచ్చును.

(1) గౌ. ఇన్స్పెక్టరు రైల్వేకామిషన్ కాఖలకధికర నుండును. అంశ రైల్వేలు, ఓడవ్యాపారము, వర్తకము, టారిఫ్, దిగుమతులు, ఎగుమతులు, రైఫ్ అభ్యుదయము.

(2) గౌ. ఏ. సి. చాటర్జీ గారు పరిశ్రమలు, లేబరుకాఖల కధికర: నుండును. కార్యవ్యవహారములు, కానములు, ఇతర రాష్ట్రములకు జూరికీ పోవుట, యంత్రాలయముల చట్టము, అంతర్జాతీయ కార్యకసంఘము, పెట్రోలియం, ఎల్క్సోఎన్సెస్ అట్ట, పేటెంటుడి నెన్సు, కాపీరైటుస్, పేటెంటులకు, ఎల్క్సోఎన్సెస్ వ్యవహారములు, స్టోన్స్, భూగర్భకాత్త్రము, లోహములు, పిండింగు నేషనరీ, సివిల్ అవియేషను, మిటియరాలజీ, పరిశ్రమ లయభివృద్ధి, పోస్టు, టెలిగ్రాఫ్సు, పబ్లికేషన్సు, ఇరిగేషను.

(3) గౌ. జి. ఎన్. కర్కూరు విద్య, ఆరోగ్యము, భూములు కాఖు అధికర: నుండును. అందు విద్య, ల్యాండు రెవిన్యూ, సివిల్ తెలిరింగి, వ్యవసాయము, అడవులు, నైవాని వై సెంట్రలిరెన్సు, బొటానికల్ సర్వే, కలవు, ఆహారపదార్థములు, విదేశములకు కలన కెళ్లుట, సర్వే, మెడికల్ ఉద్యోగములు, ప్రజారోగ్యము, జంతుకాత్త్రము, స్థానికస్వ పరిపాలనము, పుస్తకభాండాగారములు, రికార్డులు, ప్రాచీన కట్టడములు, క్రమగృహకాలలు.

(4) నేనానాయకుడు నైనికాఖు అధికర: నుండును. ఇందుమార్పుఏమియు లేదు.

(5) గౌ. సర్ మాల్కాలం హెయిలీగారు హోమ కాఖాధికర: నుండును. ప్రస్తుతపు పనులకు నెన్సు (జనాభా) ను చేర్చుటకప్ప ఇంకేమియు మార్పులేదు.

(6) గౌ. సర్ మహమ్మదు మఫీగాక రెజిస్ట్రేటివుకాఖ కధికర: నుండును. రెజిస్ట్రేటివు (లా) కాఖయందు మార్పుమియు నుండదు.

(7) గౌ. సర్ బి. బ్లాకటు గారు ఆర్థికకాఖ కధికర: నుండును. కస్టమ్సు, సర్వే నల్లులను, ఎక్సైజు స్టాంపులు చేర్చుట కప్ప ఈకాఖయందు మరేమియు మార్పుండదు. ఎక్సైజు, స్టాంపులు ఈకాఖకు లోబడిన నోక రెవిన్యూబోర్డుచే ప్రత్యేకముగ నిర్వహించబడును.

మరకాఖ గౌ. ఇన్స్పెక్టరు యధీమన నుండును.

(సం) రెడింగు,

గర్మరు-జనరల్.

గౌ. చటర్జీగారు

సిమ్లా, ఏప్రిల్ 11:— శ్రీ: సార్యభౌముడుగౌ. ఏ. సి. చాటర్జీగారిని గర్మరు-జనరల్ కార్యనిర్వాహక సభ్యులు నందు భాయపుసభ్యుని నియమించిరి.

రత్నముల మ్రొంగి 5 యేడ్లపిల్ల చనిపోవుట

బ్యారితిలో రాళ్లర్రకముజేయు దింగుగారి ఏకైక పుత్రిక 5 యేడ్లది 800 పానుల బిరురత్తుముల మ్రొంగి చని పోయెను. దింగుగారు ప్యారితినుండి తిరిగివచ్చి, తనవెల్లెలో నుండిన రత్నలను, కంపులను, రాళ్లనడిసి పిల్లవాడించుచుండెను. ఇంకలో వెనకలో లై లి ఫో ను వద్దకు పిలిచిరి. అక్కడకు వెళ్లిత చచ్చు సరికి పిల్ల డోపి రాడక తంటాలుపడుచుండెను. డాక్టరును పిలువనంపిరి. ఇంతలో పిల్ల చనిపోయెను. పరిశీలేయగా రత్నయొకటి గొంతుకడ్డము పడినటుల కన గొనబడెను. పిల్లమ్రొంగి రాళ్లన్నీటిని తియుటకు క్రస్తుముచేసబడెను.

భాగల్పూరులో మండలకాంగ్రెసుసభ

పండిత జవహరలాలునెహ్రూగా రధ్యక్షత వహించిరి

బాబూ క్యామనుందర చక్రవర్తిగారు మున్నగునాయకులు వచ్చిరి

భరతఖండమున కాంగ్రెసుమహాసభయే ప్రధానైక ప్రజాప్రతినిధిసభ గాన కాంగ్రెసుసభ్యులందరును కాంగ్రెసుమహాసభవారి ఆజ్ఞలను శిరసావహించి నెరవేర్చుట ముఖ్యకర్తవ్యము.

రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లభించినగాని హిందువులును మహమ్మదీయులును స్వమహాధారణమునకు పనిచేయుట అసంభవము.

8 వ తేదీ ఉదయము తెలుగులో పండితజవహరలాలు నెహ్రూ, బాబూ క్యామనుందర చక్రవర్తి, ప్రజాశ్రేణి ప్రసాదు, అనగ్రహసారాంశం సింగుగార్లు మున్నగువారు భాగల్పూరు కలెక్షును ప్రేమనుకరచిరి. తెల్లవారు సరికే వేలకొలది ప్రజలు రయిలు ప్రేమనుకర చేరియండిరి. నాయకులు రయిలు దిగానే వారి కచట సన్మానపురము సమర్పించుట చేసి పిమ్మట ఈరేగింపుతో వారిని వెద్ద మార్కెటులోనుండి తీసికొని వెళ్లిరి. మార్కెటు చక్కగా సంకరింపబడినది.

8 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 9 గంటలకు మండల సభ ప్రారంభమైనది. మొదట జాతీయగీతములను పాడిరి. పిమ్మట సన్మానసంఘాధ్యక్షుడు ప్రేమకుందర బోసుగారు స్వాగతోపహ్వాసము నొసంగిరి. గాంధీ మహాత్ముని కాకాగృహమునకు పంపుటకు మనమే కారణభూతులమను విషయమును మహావక ఉద్యమమును కొనసాగింపవలెనని బోసుగారు నుడిగిరి.

అధ్యక్షతోపహ్వాసము

పిమ్మట పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారు దీర్ఘ కాలోపహ్వాసము నొసంగిరి. వారి తీర్మానమును ఉద్వేగమునకు మనకు కరకునట్లు మాటలాడిరి. “గత రెండున్నర దశాబ్దముల చరిత్రను పరిశీలించినచో అప్పటికిని ఇప్పటికిని అపారమైనమార్పు కనబడుచున్నది. మీతీత్రమగు పాంచాలమున 1919 ఏప్రిలు 18 వ తేదీని జలనవాలాబారు కథలు జరిగెను. 6-4-19 తరువాత జేతమున నూరినోద్యోగము ప్రారంభమైనది. అతే దీనే గాంధీమహాత్ముడు, సత్యాగ్రహసమరమును ప్రారంభించెను. నిరంకుశోద్యోగము యీ మహాసేనానామమని యీత వాడచెరసాలలో బంధించునంతకును, ఉద్యమము బాగుగా సాగినది. నేను చెర సాలనుండి వచ్చినప్పుడీ నుండియు చూడగా జేతమున చాల నిరుత్సాహమే కనబడుచున్నది. గాంధీమహాత్ముని పనితీరుపమునే జేతయులు మరచిపోయినట్లున్నది. అమహాసేనముడు కారాగృహమునం బాగు సంవత్సరములు సమయముననడచా? జాతీయసంరంధి మంత కిరుచున్నది కొంచెమైన లెక్కచేయకుండ మరచివయములకు పిచ్చిసమృద్ధిములకుగాన జేతయు లిటుల పరస్పరకలహములలో మునిగియుండురనియే నేను నమ్మకలెనా?

హిందువులును మహమ్మదీయులును తమ తమ మతవిషయముల కల్పధికమగు ప్రాముఖ్యము నెసగుచున్నారు గాని రాజకీయస్వాతంత్ర్యము లభించిన గాని మతవిషయమున నెట్టి అభివృద్ధియును కలుగదనుట నిశ్చయము.

మన మతము లనుకూలము నాపదలకుపాల్పకుచునే యున్నది. భిలాభతు విషయమున భరతఖండ మెట్టి సహాయము చేసెనో మీరు తెలిసికొన గోరదనని ఘోషి ముస్లిమా కమలా పాషాగారికి వ్రాసి తెలిసికొనడు.

పూనాదక్కా సభ

పూనా గోక్షేపములో దక్కా సభవారి యాజమాన్యమున ప్రస్తుత స్థితియై గా. కాత్రిగా రొసగదలచిన యాజమాన్యము జరగదనియు దక్కా సభవారు ఉత్పన్నము విషయమున కైస్రాయి ఆలంబించిన చర్యను గూర్చి పార్లమెంటు సభ కక్షిప్తి సంపద తీర్మానములు గావించుచున్నారనియు తెలియచున్నది.

అమెరికను యాత్రికులు

రిజల్వూట్ స్టీమరులోని జేతమునకు వచ్చిన అమెరికను యాత్రికులు నూరుమంది కొకమాట చొప్పున నేపిడి ఫిల్లికి వచ్చి విశేషములగాంచి వెదలిపోయిరి.

టర్కీలో భిలాభతు సమస్య చాల ముఖ్యమైనదైనను కెమలా పాషాగారు దానికే ప్రాముఖ్యమునిచ్చలేదు రాజకీయస్వాతంత్ర్యమును తొలగి సంపాదించి పిమ్మట వతనివయమున పనిచేయవలెనని వారు నిశ్చయించిరిగాన హిందువులును మహమ్మదీయులును గూడ కెమలా పాషాగారి మార్గమునే అనుసరింపవలెను.

కాంగ్రెసువా రాజ్యాపించినచో జేతముకొంగు నానర్వస్థమును ధారపోయుటకు నేను సంసిద్ధుడనై యున్నాను. భరతఖండమున ప్రజలందరును కాంగ్రెసు మహాసభ ఆజ్ఞలకు బద్ధులు కావలెను. జేతమునందు కాంగ్రెసుతో సహాసంగు ప్రజాప్రతినిధిసభ మరేదీయును లేదు. ప్రజలు సభ్యులుగను నలంబీరులుగను చేరవలెను. ధనము నొసంగవలెనని కాంగ్రెసువారు కోరిరిగాన ప్రజలంతమాత్రమును మిన్నకుండనూడదు. యధాశక్తిగా తనువిధిగా నెరవేర్చవలెను. గయా కాంగ్రెసు తీర్మానముల ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి చెప్పి చెప్పి నా ప్రాణము విసిగి పోయినది నేను జాతీయమైనదిను. కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞలను కిక్కురు మనకు. నెరవేర్చుటయే నాపని. నేనటుల చేసెనను. మీ రందరును గూడ నటులే చేయవలెను. క్రీమాగృహముగా గాంధీ మహాత్మాకీ జే అని వట్టి అరిపులరిచిన లాభము లేదు. మీరు త్యాగము చేయవలెను. జేతముకొంగు మీ ప్రాణముల నర్పించుటకు గూడ సంసిద్ధులు కావలెను

అని పండిత జవహరలాలుగారు నుడిగిరి.

9 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు సభ ప్రారంభమైనది. చాల తీర్మానము లామోదింపబడినది.

తీర్మానములు

“గాంధీమహాత్ముని కీర్తివాదు తమ భక్తివిధేయతలను విన్నవించుచున్నారు. 2 జేతముకొరకు కారగృహములకు వెళ్లిన వారిని, మూర్ఖ సత్యాగ్రహీలను, గురకాబాగువీరులను అభినందించుచున్నాం.” అను తీర్మానముల సభ్యులుజేయవలెనని చూడభ్యుంధుడ లేదనిచి ఏకగ్రీవముగా నామోదించిరి.

“అంగ్రామములలో కాంగ్రెసు సంఘముల స్వేచ్ఛవలెను. కాన నెలకొనగా 41 వేలమంది కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేర్చవలెను. 10,000 రూపాయలను తిలసిధికి సమకూర్చవలెను. విదేశీబట్టలను బహిష్కరింపవలెను. పంచాయితీకోర్టుల స్వేచ్ఛవలెను.” అను తీర్మానము లామోదింపబడినది.

9 వ తేదీ సాయంత్రము బహిరంగసభ జరిగినది. వేలకొలది ప్రజలువచ్చిరి. శ్రీమతి బాబూ క్యామనుందర చక్రవర్తిగారు మున్నగు వా రుభాగ్యవించిరి. (హిందూ)

స్త్రీపునర్వివాహములు

మార్చి నెలలో 61 వివాహములు జరిగినవి
భరతఖండముం దన్ని రాష్ట్రములలోను లాహోరు విభాగివాహక సభవారి యాజమాన్యముక్రింది 1923 మార్చి నెలలో 61 విధంతు వివాహములు జరిగినవి జనవరి ఫిబ్రవరి మార్చి నెలలో మొత్తము 186 విభవా వివాహములు జరిగినవి. (హిందూ)

ఫిల్లీ బనియామాత్యకేసు

వైకేసుగారు మరణదండని విధింపబడిన విషయమును సమీక్షలో లాహోరు హైకోర్టువారు విడుదల గావించిరి.

జాతీయపతాక సంరక్షణము

జబ్బులుపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రకటనము

(1) జాతీయపతాకము వెడల్పుకంటె పొడుగు 1 1/2 రెట్లు హెచ్చుగా నుండవలెను. అది సమచతురశ్రము(రెక్టాంగులకు) గా నుండవలెను.

(2) మూడుగుడ్డలతో దానినై నొకటి ఉండవలెను. అదుగున ఎరుపు దానిపైని అవసరము, దానియని రెండుగుడ్డ ఉండవలెను.

(3) జండామధ్య రాట్టముపొమ్మ యుండవలెను. అది గడ్డమీద అద్దమైన గానవచ్చును. లేదా ఆరాట్టపుపొమ్మను జండాకు కలిపి కట్టవచ్చును; గాని పొమ్మ చుట్టును ఖాళీస్థలము సమానముగా నుండవలెను. ఈ రాట్టముకొలత దాని వెడల్పులో నాల్గవంతు గా నుండవలెను.

(4) జాతీయపతాకములలో నాలుగు సైండ్ ఖులు వచ్చును.

(అ) కట్టో భాగము: ధరించు పతాకము 3 అంగుళములు పొడుగును రెండంగుళముల వెడల్పును కలిగి యుండవలెను.

(ఆ) కట్టో పట్టు: ను నట్టివియు యిట్లవిదను ను కాణములమీదను ఎత్తుకట్టియు నగు పతాకములు 18 అంగుళముల పొడుగును 12 అంగుళముల వెడల్పును కలిగియుండవలెను.

(ఇ) కాంగ్రెసు కార్యాలయములమున్నగుబహిరంగస్థలములపై నెత్తుపతాకములు 4 1/2 అడుగులు పొడుగును 3 అడుగులు వెడల్పును కలిగియుండవలెను.

(ఈ) ఊరేగింపులలోను ప్రశ్నోత్తరసమయములలోను ఉపయోగించుటకు 6 అడుగులు పొడుగును 4 అడుగులు వెడల్పును కలిగియుండవలెను.

(5) పుకములు కలిపియున్న ఎడతక్కును స్త్రీలు ఎవరభ్యుదయమున చిన్న పతాకములను ధరింపవలెను. ఇట్లవిదను రుకాణముల మీదను నెత్తు జండాలకరలు నిలుపుగా నుండవలెను.

ఈరేగింపులలో గూడ జండాకరలు నిలుపుగానే ఉండవలెను. వెట్లకొండనుండి గుమ్మముల క్రిందనుండి వెళ్లవలసి వచ్చినపుడు చాలకొద్దిగా జండాలు తీసికొని వెళ్లవలెను. లేదా కర్రను పట్టిగా నరవలెను లేదా అట్టిహద్దులను వదిలివేయవలెను, లేదా అత్యుచ జండాలు వంపుగా తీసికొని వెళ్లవలెను.

(6) జండామిక్కిలి వెద్దదిగా నున్నచో కట్టికట్టి త్రాళ్ల మీద ఎత్తుచు దించుచు నుండవలెను.

(7) ఈనాలుగురకముల జండాలుగూడ శుద్ధభద్రకు బట్టలతోనే, రియారుచేయవలెనని సంఘమువారు ప్రకటించిరి. జబ్బులుపూరులో యాత్రకటనలను అడ్డునేయించి లక్షలాదిగా వంచి వెట్టుచున్నారు.

విద్యార్థులు పోటీలుకడి చిన్న పతాకములను ధరించుచున్నారు. వేలకొలది యిట్లవై గడ్డజండాలును కాగితపు జండాలునుగూడ ఎత్తిరి. బహిరంగస్థలలో వేలకొలది పతాకములు ప్రతివారిచేతులందును వింతసావకును గలిగించుచున్నది. (హిందూ)

ఏలము అమ్మకము

కె. నారాయణసామిశ్రేణిగారి

దివాలా విషయములో

(ఆర్డీ నెం 1921 1920)

అఫిషియల్ అఫై సీగారి యొక్కయు అవమానదారు డైన కె. చిన్ననారప్పరెడ్డి గారి యొక్కయు ఉత్తరువు ననుసరించిరి.

మెసర్స్ డౌడన్ అండుకో వారు

అదమానమునుండి విడుదల చేసి గుత్తితాలూకాలో నున్న పామిడిగ్రామములో నెం 2 రు గృహమును, నెం 985 రు 1923 నెం 2 రు ఏప్రిల్ నెం 26 వ తేదీ గురువారమునాడు పక్షము 10 గంటలకు ఆయాస్థలములందు బహిరంగ ఏలము చేసి విక్రయింతురు. గుత్తితాలూకాలో పామిడిగ్రామములో నున్న 4 ఎకరములు, 60 సెంట్లు కేలయు, నెం 985, 1148, 1145, 1146, 1144-1155 రు గల గృహములు, అంగుళము, గుత్తి నబ్ జిల్లా, అనంతపురములోనున్న వెద్దమగూరు గ్రామములోనున్న గృహమునూడ ఏలముచేసి, విక్రయింపబడును.

శంకరలాలు బాంకరుగారి
మోటారు బండి

వేలములో నుకడు 2850 రూపాయలకు కొనెను
బాంబాయిలో పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసు చెంత
శ్రీయత శంకరలాలు బాంకరుగారి మోటారు బండిని నిన్న
(11 వ తేదీ) సాయంత్రము వేలమువేసి. బాంకరుగారికి ను
ఎంతాడ చోటాలోనే యున్నాడు. వారికి వేయబడిన 1000
రూపాయల బుర్రాకాను కాబట్టుటకు ఉద్యోగము 10000
రూపాయలు తెలగల వాడమోటారుబండిని వేలమువేసి. బండి
సరి కొత్తగా కలెనే వున్నది. ఈ గురువారమున, ఇద్దరు విశా
క్ష్మగారును ఒకడేకరిత్రైప్రపుడును వేలముపాటు పొడిరి. తేదీ
యత్రైప్రపుడు (చార్లరుమైకేలుగారు) ఆట దీని 2850 రూపా
యలకు వేలములో కొనెను.

అమృతసరులో హిందువులును
మహమ్మదీయులును కొట్టుకొనిరి

దేశబంధుదాసుగారు లాహోరునుండి
అమృతసరుకు వెళ్లిరి
అమృతసరులో హిందువులును మహమ్మదీయులును
కొట్టుకొనిరి. వెంటనే పోలీసువారు వచ్చి గుఱపును చెదరగొట్టి
రను వార్త నిన్న (11 వ తేదీ) మధ్యాహ్నమునకు లాహో
రులో తెలిసినది. వెంటనే దేశబంధు దాసుగారు లాహోరు
నుండి అమృతసరుకు వెళ్లిరి.
నిన్న (11 వ తేదీ) మధ్యాహ్నము అమృతసరులో
కాట్రా ఆఫీసు వారిను లో కొందరు మహమ్మదీయు
లొక హిందూస్త్రీని బాధించిరి. అందువై హిందువులును
మహమ్మదీయులును కొట్టుకొనిరి. (కమమ గా గుఱపు పెరిగినది.
వారటనుండి కృష్ణమార్కెటు వరకు పోయి. అటు వరకు
కొట్టుట జరిగినది. చాలమందికి గాయములు తగిలెను అటునుండి
మరకార్మిదేవహింసకు పోయిరి. అచట వరకు కొట్టుకొనిరి.
20 మందికి గాయములు తగిలినవి. బ్రిటిషుపదాతిసేన నగరము
వ్యాకమించె నని క్రమ్యాపక్షతిక ప్రకటించెను.

ఉప్పుపన్నును హెచ్చించుట

ఈనెల 7 తేదీని దొనకొండలో జరిగెను. ఉప్పుపన్ను
గారి అధ్యక్షతక్రింద సభ యొక్క జరిగెను. ఉప్పుపన్ను
హెచ్చించుటకు గురించిన తీర్మానము జరిగెను. ఈ కారణం
యందు. స. గారు విగరించి చెప్పిరి. వైస్రాయి క్రింద కొట్టుకల
సంస్కరణములు వట్టిదగాయిరి ఒకటిని అసెంబ్లీ క్రింద తెల్లగు
కాట్రామా యిచ్చి యుండిన గౌరవముగా నుండి యుం నని
యొకరు చెప్పిరి. అట్లు ప్రహించుట తప్ప వరక ప్రయో
జనము వీరకలన గలుగుటకేదని మరయొకరు పరిహసించిరి. ఇక
పార్లమెంటులో మొరబెట్టుకొను సక్రమకర్తని అవలంబి క
తలెనయి సభ్యుల రాజీనామాలు అమితవ్యయములతో కూడిన
తిరిగి ఎన్నికలకు, దేశములో కానరాని యుద్ధమునకు ఈవారు
నకు, కారణమనియు ఈరెండు కర్తవ్యములతో నేటి యుక్తమో
సభ్యులే యోచించవలె ననియు శివశంకరుగారు కోరిరి
అంతట పన్నును హెచ్చించినందులకు తమ కృత్యమైన
ప్రస్తుతిని చెప్పుటకు తీర్మానమును. గావించిరి కానసభ్యులు
ప్రజామా యిచ్చుక పోవుటచేత గలిగిన ఆకాభంగమును
బాదబెట్టువును నివ్వడముట్లు గావించవలె నని మరొక తీర్మాన
మును గావించి సభను ముగించిరి.

కెన్యాభారతీయుల రాయబారము

అధికకాలములో లండను కేసునున్న వైరముగారు
అధికకాలముగానుండ వేరదను. కెన్యా సమావేశము లండను.
శివుడుగ నే ముగియును. కెన్యా విశాపీయులు భారతీయుల
యధ్యక్షులును ప్రతిపక్షముగ క్రైస్తవులవాదీకారల యన
గ్రహము సంపాదించి అర్పించుచున్నారు. కెన్యావివర
భిలో గొప్ప వాడగు రె కె కెండు దాక్టర్
అర్తక గాని విశాపీయుల రాయబారమున చేరినాడు.
అధికకాలముగాను లండనునుండి దక్షిణ ఆఫ్రికా, తూర్పు
ఆఫ్రికావేళల కేగెదను.

సత్యాగ్రహ వారము

తిలకు స్వరాజ్య నిధికి ఏప్రిలు 30 వ తేదీలోగా
25 లక్షలను పూర్తి చేయవలెను

జలియన్వాలా బాగు వార్షికోత్సవ మహాసభ
రేపటిరోజున నే జరుగును

కాంగ్రెసులో చేరుడు - వలంటీరులుగా నిలుపుడు - ఖద్దరు కట్టుడు

గౌ. శాస్త్రిగారు.

కెన్యా భారతీయులు.

సంస్కరణములయందలి విశ్వాసము

గౌ. వి. ఎస్. శ్రీవాసశాస్త్రి గారు నిన్నటిది:ము
కుదరానుండి బొంబాయికి వచ్చిరి. ఈనెల 18 వ తేదీ
బొంబాయిలో కెయిజరిహింతు ఒకటికెక్కి ఇంగ్లాండుకు
బోవురుడు శ్రీమ. కాన్సిలు జులెలో జరగనున్నందున శాస్త్రి
గారు జులె మొదటివారములో మరల కర్తురు.
అతడు కెన్యాభారతీయుల రాయబారమున దొక
సభ్యుడుగ ఇంగ్లాండుకు బోవుచున్నాడు.
ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్ళుచు విశేషమునీని శాస్త్రిగారికి
ఈ క్రింది విధముగ సంభాషణము జరిగెను.

కెన్యాభారతీయులు

కెన్యాభారతీయుల ముస్లిం గూర్చి మియాభిప్రాయము
లను తెలిపెదరా?
ఉ: ఈవిషయమై నాభిప్రాయముల నిదివరలో నొ
కటి తెలిపి పర్యాయముల జరిగియుంటిని. కెన్యాభారతీయులు
సమానతత్వమై పోరుచున్నారు. వారికోర్కెలయెడ మన
ము సానుభూతికాపుట మ:మధ్యకర్తవ్యము వారివివాదాంశ
ములు నాలుగు. అన్నియు వాగుగ తెలిసినచే భారతకార్య
లయమున ఆధినితే రాజ్యకార్యాలయమున నాలుగు అంశ
ములయందును ఏకీభవించియుండినట్లు తెలిసినది. కాని ఈమధ్య
కొలదిమాసములనుండి అభ్యంతరములు కన్పించుచున్నట్లును
భారత దేశమున నుండి కల సభ్యులు మాన్సింక
వలె నని యుండును. ఇటువంటి విషయములను చూచు
న్నట్లు తెలియుచున్నది మొ:గావించిన వాగ్దాములను కల్గిం
పుడని మ:వారు కోరుచున్నారు. గమానతత్వము నామనిం
దును, సాధనములందును, భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రజలతో
పాటు స్పృహముగ నుండరని నేను కలంచుట కరక శక్తియు గల
వు. పీలు వింటిర్లు ప్రభువులు ప్రతిపక్షముగ నుండరని కొంద
రు కలంచుచిరి. కాని యట్టి యూహలు నిరాధార
మైనవి. భారత సమస్యలన్నిటిని అతి బాగుగా:తతో
జూచుచు: పోలకుగారు ఈమధ్య నాకు ప్రాసిన యొక్కమా
నందు మన విషయమును గూర్చి ఇంగ్లాండులో విశేషము
సానుభూతి యుండబడినది తెలిపిరి. విదేశ భారతీయ సామా
ధ్యక్షులవని మ:తముగ నంగీకరించిన వార్షిజ క్రతువుగారు
అచ్చట మనకు చేరొడుగ నుండ:లుగట యధ్యక్షులరము.
కెన్యావివాదమునందు పార్లమెంటులోని సభ్యుల నెవరు మన
పక్షమున నున్నారు. వానిసర్వోధాధిపత్యమును ఇతివిమె
కెక సంఘములను ఈవిషయమును క్రతువుచుకొనుచున్నది.
కనుక యట్టి సందర్భములలో మనకు జాము సంపూర్ణమునో,
కొంచెమునో గలుగునన్ను, మనకొక్కెలను ఇతరులకు నచ్చ
కెప్పు లేదని గాని ఇతరులకు మనకోర్కెలు
తెలియ లేదని గాని తెలంప జనదు. బ్రిటిషు
సామాన్యాధ్యములనుగాని, గమానతత్వము నొసగెదమని వెనుక
గావించియుండిన వాగ్దానములను గాని గుర్తింపక తమతోడి
దేశీయుల ప్రత్యేకలాభమున మోక్షము చూచు అంగులనేకులు
గలరు. మరొకరము అట్టివా:మాటలను వెదచెని వెట్టుట
యొక్కము. అందులకు కృషి మొరకయేని అవసరము. కు
వాదగాండ్రకు సహాయముగ ఇంగ్లాండులో పార్లమెంటును
దును బయట ను ఆ శేకులుండురు. ఇరు ప
క్షములు తమతమ యభిప్రాయములను వెల్లడిలేయును. బ్రిటి

షు మరొకరము తమ గౌరవమును ప్రపంచమునకు వెల్లడి లేసి
కొనట కిది మంచియక కావశ్యముగ నుండును. కెన్యాలోని శ్వేత
జాతివారికి దక్షిణాఫ్రికా వ్యభావజరిక మగు జాతినిశ్వమును
ఆధికముగ గలరు. తమరాష్ట్రము కుదకు దక్షిణాఫ్రికాలోచేరి
పోకలెనని వాక్కుతిమోడలేకయు. భారతదేశము, దక్షిణాఫ్రికా
కె.టిరి సంశ్చిస్తీత కరువ కలసియున్నది.
కుదకు ఎట్లు జరుగునో చూడము. అధినితే
కార్యముల కార్యాలయమునందు సహాయకార్యదర్శి మేజరు
ఆంస్టిగోన. అతడు గౌరవపా:తుడు. పార్లమెంటులోని
యరజనకర్తముయొక్క విశ్వాసముగలవాడు నానాజాతి సమితి
సూతములయెడ సానుభూతి గలవాడని ప్రతితి అట్టి యధికారి
యొన్నందున, మనకు కొంతసహాయ ముండునని నేను కలంచు
చున్నాను ఈసమస్య కృత్రికముగ కరిమకరింపబడునన్ను,
రాయబారిమనను జిచారణకు బెట్టరయ్యును ఇంగ్లండుకు ప్రభు
త్వమున్న క వారీనూచనకు గావించినాడు. కామరా:ము విక్ర
లతో కార్యక్రమమును గూర్చి సంగ్రహించకలసియుండును. ఆం
ద్రాసుగారు కామరా:మునం యందుటచే లండనునందు ఈ
విషయమై యెట్టిలోటును నుండదు.

సంస్కరణములు-శాస్త్రిగారి విశ్వాసము

2. చట్టసంఘం దురవాంఛింపబడిన కది సంకల్పరముల
గడుపులోపు నింకను సంస్కరణములను బొందు విషయమై
మిరు ఇంగ్లాండులో నేమైన ప్రయత్నముల గావించెదరా?

ఉ:—ఈ విషయమై ప్రజేషు పుచ్చకొనటకు క్రమ
తము నా కెట్టి నియోజమును లేదు. అయినను సంస్కరణ
ములు సాధ్యమైవంత త్వరలో ముగియవలెనని దృఢవిశ్వాసముగల
వారికి నేనొకడ నగుటచే, అందులకై ప్రతి యంశకమును
వినియోగింపబడునన్న వాగ్దామును నివ్వొంపనివాడ నగుదును.
బహిరంగ కర్తలను ఇందులకై ఒకపకపోవచ్చును. భారతదేశాభి
వృద్ధి అందు ఎక్కువ క్రతువుచుకొనవారు నాకు పరిచయము
అనెవరు గలరు వారిలో ప్రత్యేకముగ సంభాషించియు ప్రతి
కలకు ప్రాసీయు అనకాశములకు వినియోగించు కొందును.

ఉప్పుపన్ను

ఉప్పుపన్నును గూర్చి కలపురు కలవిధములను
నభిప్రాయముల కోనియున్నారు. మీ యభిప్రాయమేమో
తెలిపెదరా?

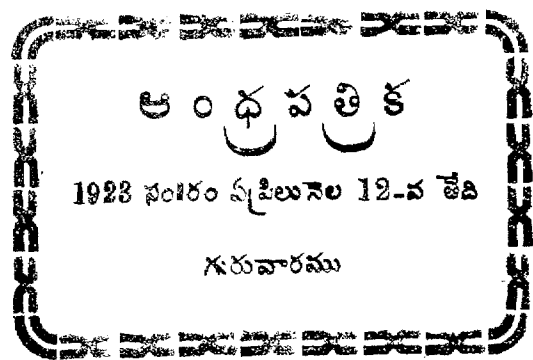
ఉ:—రాజ్యప్రతినిధి క్రిందవైదేయించుట గొప్ప క్రతు
దము కాననగభిలో కాట్రామా దొకగటవనగాని, సేమ
సమావేశమునందు వీలై విషయము క్రతిన్దించబడ కల్పించుటగాని
నాకు యొక్కముగ తోచదు. నేటి యభిప్రాయములతో నేకీ
భవింపజాలను. ఎక మాటాకు వెల్లుగా నవలంబించిన మార్గ
ము శ్రేష్టమైనదిగ నున్నది. భారతదేశములోని క్రతుక విషయస్థి
తిని గూర్చి యాడు నిధములకు కంకరములను తయారుచేసి క
బ్బుగారు వానిని క్రతి పార్లమెంటుసభ్యులకి బంపినారు. కా
క్రతిధికార్యమును కర్తువరచలెనని వెల్లుగారు పార్లమెంటు
సభ్యులకు కొరుచున్నారు.

ఈవిషయమై అతనికి జనుముగలిగినను గలుగునన్ను
ను రాజ్యప్రతినిధినింకుకాది కారమును చలయించిన విషయ
మున పార్లమెంటుకు వచ్చివేయుటయును జయమున:పాదించిన
వాడగును. రాజ్యనాయకులు పరిపక్షముల తమ యంత్రా
నమును ప్రచురింప జేసి కృధా కేయుట కన్న
నకర వెల్లుగారి కి:తోడుగ నుండి నవోనిట్టి
నిర:కుకాధికరమును చలయించుటకు అభ్యంతరములను త్వ
లో కల్పించి:పా:కుండునని నేను నమ్ముచున్నాను. ఆయాల
మున సంస్కరణములు ఇంకంక లభించుట కవకాశమేర్పడుటకు
వృద్ధిలేవను అవర్థమునుండి లాభమును సంపాదించుట కది
యొక సాధనముగ నుండును.

రూఢిరోద్ధారి సంవత్సరాది సంచిక

సంవత్సరాదిసంచికలు తయారైనవి. చందా దార్లకు పీ. పీ. లా పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్లవారిగా రోజు కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సరచందా దారులకు ఖరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందా దార్లకును, దినపత్రిక సంవత్సరతక్కువచందా దార్లకును ఖరీదు 1-4-0 నిర్ణయించబడినది. ప్రతి సంచికకు తపాలవ్యయము 0-4-0, ముద్రార్థము రుసుము 0-2-0 లెగులుబడి యగుచున్నది.

భాషాభిమాను లెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా యద్యయమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము. వ్యవస్థాపకకుడు.

బోనార్లా ప్రభుత్వము: ఆపజయము

బోనార్లా ప్రభుత్వము చిరకాలము నిలువజాలదని వెనుకనే తెలిసియుంటిమి. లాయడజార్జిగారు గావించిన తక్కువ లక్షకములవలన, కొంగరాజున కన్నను దుంగరాజే మేని ప్రజలు భావించుటచే, బోనార్లాగ రికతుము అధికారమునకువచ్చుట తటస్థించెను. కాని ప్రజలచురుగం దనేకముగ మార్పులు గలుగుచుండి, పునర్నిర్మాణముకొరకు మానవుడు పరితిపించుచుండి, కదలక మెడలక యుండెడి కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వముతో, బ్రిటీషు ప్రజలయినను సంత్రిప్తికొంద జాలరు. ఇంగ్లండును ముఖ్యముగ కలవరిపెట్టుచున్న సమస్య, పనిలేనివారల సమస్య. ఈ సమస్య రాను రాను తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నది. బోనార్లా ప్రభుత్వమువారు కాలము నెటులనయినను గడుప జూచుచున్నారు. అంతయు గాని, ప్రజలకష్టములను నివారించుటకు ధైర్యముతో ముందుకు వచ్చుటలేదు. మద్యమును వదునెనిమిది వత్సరముల బాటరకును బాలికలకును విక్రయించగూడదని ఆఫ్టరుసతి కామన్సుస్థలో తెచ్చిన చట్టమును ఆమోదించుట కయినను బోనార్లా ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపక, దాని నెదిర్చి ఆపజయము గాంచిరి. ఇటులనే సాంఘిక సంస్కరణ సమస్యలను వేసిని తాకుటకును వీరు వెనుకచున్నారు. ఇంగ్లండునందు అంతరంగమున నిట్టిస్థితి ప్రబలియుండి, వెలుపలి స్థితియు అనుకూలముగ లేదు. ఇండియా సమస్య మిగుల కఠినముగ నున్నది. బోనార్లా ప్రభుత్వమువారికి ఇందుగూర్చి యోచింప గల శక్తియున్నటుల దోచదు. ఈజపునందు ఇంకను శాంతి గుడురలేదు. ఆక్రండి వ్యవహారము పరిష్కారము కాలేదు. అధినివేక రాజ్యములలోని భారతీయుల దుస్థితి విషమమగుచున్నది. ఒకవంక తుర్కీ వ్యవహారమును నిర్ణయింపవలెను. వేరొకవంక జర్మనీ సమస్యను ఎదుర్కొనవలెను. ఎటు బోయినను ఇంగ్లండును కఠినప్రశ్న లెదుర్కొనుచున్నది. వీనినండి బయల్పడు తెలుసు? బోనార్లా ప్రభుత్వమువారి కి క్రశ్మలను ధైర్యముతో నెదుర్కొని పరిష్కరింపగల సామర్థ్యమున్నటుల గనుపింపదు. ఇంగ్లండు పూర్వదారముల సెత్తపైమించినను నూతన భావధర్మ గ్రములచే చలించక

మానకు. ఇంగ్లండునందు లేబరుసమస్యలు ప్రజల మగుచున్నవి. లేబరుపక్షమువారి ప్రాబల్యము వెనుకటి ఎన్నికలలో వ్యక్తమయ్యెను. నూటలనుపక్షి మండి సభ్యుల గలిగి, కామన్సుస్థలో నిడియే కన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమునకు విశేషప్రాతికూల్యము పహించి పని చేయుచున్నది.

లిబరలు పక్ష మింకను కొనయాపితితో నున్నను, దీని యందు రెండుభాగములు గలవు. లాయడజార్జిగారి నాయకత్వముక్రింద నొకభాగమును, ఆస్క్విత్తుగారి నాయకత్వముక్రింద వేరొకభాగమును గలవు. ఈరెంటికిని సంయోగము గుడురుట దర్లభమని తోచును. లాయడజార్జిగారు కన్సర్వేటివు పక్షమునకుకు ప్రయోగజూపెదరు. కన్సర్వేటివు పక్షముతో గలసి, వీరు లేబరుపక్షము నెదుర్కొన బ్రయత్నించెదరు. ఆస్క్విత్తుగారులు దలంపక, వీలగునంతనకు లేబరుపక్షమునకు తోడ్పడుచు, లిబరలుపక్షపు వ్యక్తిత్వమును నిలుపుకొనవలయునని ఉద్దేశపడుచున్నారు. లిబరలుపక్షము లీరితిని తమలో తాము కలహించుచుండుటచే ఎన్నడగినపక్షము లేబరుపక్ష మొక్కటియే గలదు. కామన్సుస్థలో, లేబరుప్రముఖులగు స్పాడనుగారు ధనవంతుల పరిపాలనపుకద్దతి మితిలేనియ నధములను దెచ్చిపెట్టె ననియు, సాంఘిక సమత్వకద్దతి దీని స్థానము నాక్రిమింపవలయుననియు ప్రతిపాదించిరి. ఇట్టి తీర్మానమును పార్లమెంటుస్థలో చర్చించుట క్రొత్త. స్పాడనుగారు, ఇంగ్లీషు పార్లమెంటుకద్దతి వలన ఎట్టిసప్టములు వాటిలెనో కడు సమర్థతతో వ్యక్తముజేసిరి. ధనవంతు లభివృద్ధిచెందుచుండ, బీదలు పనిపాటలులేక జీవనముజరుగక ఎటులబాధ జెంచుచున్నారో, వీరు తెల్లముగావించిరి. ఈతీర్మానమువిషయమై వాదప్రతివాదములు జరిగెను. సాంఘికవాదులను ఏవగించెడిసభ్యులు, దానినిగూర్చి చర్చింప వలసి వచ్చుటయొనను, విశేషమని ఎంచవచ్చును. ఈ సమయమున ఇంగ్లండు నావరించిన నూతనసమస్యలను పరిష్కరించుటకు లేబరుపక్షమే తాళియుండునని స్పష్టమగును. ప్రాన్సు జర్మనీ సంరంభమువిషయమై కామన్సుస్థలో చర్చజరిగినపుడు, బోనార్లా ప్రభుత్వద్వక్వకమును సభ్యులుకలుపుకు నిరసించిరి. అప్పుడు బోనార్లాగారి పక్షమువారికి చేకూరినవోట్లయొక్క సంఖ్యాబాహుళ్యము చాలవరకు తగ్గెను. అప్పటికే ప్రభుత్వపుపలుకుబడితగ్గిపోయెను. పిమ్మట, జరిగిన తాత్కాలికపు ఎన్నికలలో, కన్సర్వేటివుపక్షము వారు అపజయము గాంచుటయు, లేబరుపక్షము వారు విజయము బడయుటయు వరుసగ జరిగెను. ఎన్నికలలో నోడిపోయినవారిలో, మంత్రివర్గములో జేరినవారుగూడ గలరు.

మొన్నటిదినము కామన్సుస్థలో ప్రభుత్వమునకు గలిగిన యపజయముతో, బోనార్లాగారి కలుకుబడి యంతరించె నని యూహింపవచ్చును. యద్దములో నిడివరకు బనిచేసి, ఇప్పుడు పనిపాటలు లేకుండ యవస్థపడుచున్న నొకరులు గలరు. వీరికి సంబంధించిన వ్యవహారము, పనిలేనివారి సమస్యలో సంతర్భాగమగుటచే, కామన్సుస్థలో గొప్పచలనము గలిగించెను. బోనార్లాగా రింతవరకును, పనిలేనివారి వ్యవహారమునుగూర్చి తగినప్రతిక్రియల నవలంబించక ఉపేక్షపహించినఫల మిపుడు గనుపించినది. సివిలు సర్వీసు ఎస్టిమేటులగూర్చి చర్చ జరుగుటలో, ఈ వ్యవహారముగురించిన ప్రశ్న యుదయించెను. 145 మంది సభ్యులు ప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేకముగను, 138 మంది ప్రభుత్వమునకు ప్రతికూలముగను వోటు జేసిరి. వోటులఫలితము దెలియగనే, లేబరుసభ్యులు

మితిలేనిసంతోషమును కనబఱచిరి. రాజీనామానీయుడు మంత్రిని బిలిపిపుడని కేసు మిన్నముట్టెను. కాని బోనార్లాగా రింతమాత్రముచే రాజీనామెదరని తోచదు. మరి కొన్ని దెబ్బల తినువరకు, వారు ప్రాయశః నిరీక్షింపవచ్చును. నూటరువార్తలేమి, లండనుపైముప్పత్రిక పంపెడివార్తలేమి, బోనార్లా ప్రభుత్వమునాతి అపజయమును చులకనజేయుచున్నది. డెక్కిలు పొరబాటువలన నిట్టిఫలితము గలిగెనట. ప్రభుత్వ పక్షమువారు చాలమంది సభలో లేకుండిరట. ప్రతికూలముగ వోటుజేసినవారిలో కన్సర్వేటివు పక్షమువారుగూడ గలరట. ఈవిషయమునే మరియొకమారు ప్రతిపాదించవచ్చునని, స్పీకరుగారు నిర్ణయించిరట. ఈజీరున మనస్సమాధాన పర్వకొని, బోనార్లాపక్షము వారు అధికారిపదవి నంటి యుండవచ్చును. కాని, ప్రజలలో వీరి కొకమారు పట్టుడిప్పిపిమ్మట, ఈపక్షమువారు తమస్థానమును నిలుపుకొనుట దుర్లభము. నేడుగాకున్న రేపయినను కన్సర్వేటివుపక్షము తనస్థానమును కోల్పోవక మానదు. లేబరు విజృంభణమునకు లొంగిపోవక మానదు. లేబరుపక్షమువారి ధికారపదవిని వహింతురేని, హిందూదేశమున కెట్టిలాభముండునని, విరక్తించుట సహజము. లేబరుపక్షమువారు వెనుక తీర్మానించినటుల, హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయాధికార మిచ్చుటకు ఒప్పుకొందురా? బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమున పరాధీనతను బోద్దోలుటకు బూనుకొందురా? లేక, అధికారభ్రమలో దగులొని కన్సర్వేటివు లిబరలుపక్షములు త్రొక్కిన త్రోవనే నడచెదరా? స్వార్థము వహించి, స్వసంఘాభివృద్ధినిమాత్రమే పాటితురా? ఈప్రశ్నలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట కిపుడు వీలుపడదు. కాని భారతీయులు ఈపక్షముపైనను, ఆపక్షముపైనను ఆధారపడియుండిన మాత్రమున లాభములేదని గ్రహింపవలెను. ప్రాతకాంగ్రెసు నాయకులు, లిబరలుపక్షముపై ఆశబెట్టుకొనియుండిరి. లిబరలుపక్షము వారలధికారమునకువచ్చిన, హిందూదేశమునకు సర్వశుభములును చేకూరునని భావించుచుండిరి. మాన్వే ప్రభువు ఇండియా మంత్రి యయిన వెంటనే వీరికి పట్టరానిసంతోషము గలిగెను. కాని తత్వజ్ఞుడగు మార్లా వేరు, రాజ్యాంగమంత్రియగు మార్లా వేరు అని కాంగ్రెసుపెద్దలు గనుగొనిరి. లిబరలుపక్షము వారయినను కన్సర్వేటివు పక్షమువారయినను హిందూదేశముపట్ల ఒక్క దృష్టినే బఱపుచున్నటుల, వారు గ్రహింపగలిగిరి. కొంతకాలమునుండి యు, పెద్దలదృష్టి లేబరుపక్షమునకుకు దిరిగినది. వీరును తమవాగ్దానములను చెల్లించుటలో వెనుకబడుచున్నారు. అందుచే లేబరుపక్షము ఇంగ్లండులో ప్రాబల్యము వహించినంతమాత్రముచే హిందూదేశపుపొరాలు మంతరించునని భావించజనదు. భారతీయులు తమపై తా మాధారపడి కృషిసలుపవలయును. అట్టితిరి ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారధికారము వహించినను ప్రజల దృఢసంకల్పము నెరవేరకజోదు.

పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి హెచ్చరిక

గయా కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూర్తిజేయుటకు గడువు సమీపించుచున్నది. భారతీయులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చి కాంగ్రెసుపైనను గాంధీన్యూత్మనిపైనను తమకుగల భక్తిని క్రియాపూర్వకముగ గనబఱచుట సముచితము. ఈసందర్భమున భాగల్పాతుమండల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు గావించిన హెచ్చరికను, అన్నిపక్షములవారును కొన

సాగించుట యవసరము. దేశవికాసమునకు గాంధీ మహాత్ముడు చేసిన సేవను ఎవ్వరైనా మరుసజాలరు. మహాత్ముడు నేర వేచ్చిన ఆదర్శ వివరములలో హిందూమహమ్మదీయైక్యము ప్రభావ మయినది. ఇంజాబుల్ సినోభ మలమధ్య మరల విభేదములు పొడగట్టుట మిగుల కోచనీయము. ఇందువిషయమై జేశనాయకు లెపుడు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. కాని, అమృతఫలమునందు, హిందూవులును మహమ్మదీయులును మరల పోరాడుటయు, బ్రిటీషువైన కులు కట్టణమును స్వాధీన పరుచుకొనుటయు, మిగుల విపాదకరమగు వార్తయనుటకు సందియము లేదు. గాంధీమహాత్ముడు సలిపిన కృషియు, అకాలీ వీరుల చూపిన ఔంధ్రియనిగ్రహమును, జలియన్ వాలాబాగులో హిందువులును మహమ్మదీయులును కలసి సలిపిన ఆఖండత్యాగమును, వీనినన్నిటిని మంటగలుపుట ఏటిన్యాయము? గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమున కనంతరము మహాత్ముడు వదలే శించిన ముఖ్యసూత్రములకొరకు నిరంతరకృషి సలుపుటకు మారుగ కాసనభవలను ఎండమావుల వెంట కొండరు పరుగిడుటవలన, నష్ట మెంతగలిగినో ఇప్పుడు తెలియుచున్నది. ఇప్పుడయినను కలతలకడ మిచ్చెడి ఇతరవిషయముల నన్నిటిని కట్టిపెట్టి జాత్రైక్యముకొరకును, కద్దునిర్మాణము కొరకును భారతీయనాయకులు తమకై నెంతను భారబోయినో, స్వరాజ్యసిద్ధి ల్వరలో చేకూరును. కాంతి సమ కూరును. ప్రజల లోకతొనొకరు కలహించుచో, కాసనోల్లంఘనముగాని, స్వరాజ్యసిద్ధిగాని సాధ్య పడదు. భారతదేశములోని పలుసంఘముల మధ్య గల కలహబీజములను రూపుమాపుట యత్యవ సరము. ఇవి వృద్ధియగుకొలదిని, అభివృద్ధి వెరుక కట్టుట నిశ్చయము. నెహ్రూగారు, ఉభయసంఘములును ఏకాశయబడములై పనిజేయవలయునని కోరుచున్నారు. దానుగారు వెంటనే అమృతసరమునకు వెడలిరి. ఈనాయకులందరును అనన్యదం తోపాటుబడినగాని జాత్రైక్యము బలపడదు. కాంగ్రెసుమీపు ననుసరించి దేశమునకు తాను సర్వస్వమును భారబోసెడ నని, జవహర్లాల్ నెహ్రూగారు వాక్రుచ్చుట, మిగుల కొనియాడదగియున్నది. కాంగ్రెసునిర్ణయమును కొనసాగించుట కిటులనే ఎల్లరును బూనుచో, ప్రజా భీష్మము నెరవేరుట కెంత కాలమోచట్టదు. నెహ్రూగారు దెలిపినటుల, కాంగ్రెసుసంఘమును నిర్వహించుట కెల్లరును సమకట్టుట ధర్మము. దానికిన్న సభకప్రమాణసంస్థ వేరొకటి తేడనుట నిశ్చయము. కాంగ్రెసు కోరినధనమును, మనశ్యలను సాధనసామగ్రిని వెంటనే సమ కూర్చవలయుననియు, గయా కాంగ్రెసుకార్యక్రమమును ఎల్లరును తప్పక నిర్వహింపవలయు ననియు, నెహ్రూగారు హెచ్చరించిరి. కాంగ్రెసు ఉత్తరువులను, తాము మారుమాటాడక శిరసావహించెదమనియు, ఎల్లరును అటులనే గావింపవలయు ననియు, నెహ్రూగారు దెలుపుట గొప్పవిశేష మని ఎంచవలయును. నెహ్రూగారి హెచ్చరికను ఆచరణలో జెట్టి, కాంగ్రెసుపై నిజభక్తిని జూపుటకు ప్రజలు పాల్పడెదరు గాక!

శాస్త్రిగారి యాహులు
శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఇంగ్లండునకు పయన మగు సమయమున ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లు ప్రతి నిధితో ప్రస్తుతసమస్యలగూర్చి తమ యభిప్రాయములను వివరించిరి. కెనియా వ్యవహారము విషయమై వీరి కింకను ఆశ గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వము వారును బ్రిటీషు ప్రముఖులును తమకు తోడ్పడెదరని వీరు నమ్ముచున్నారు. కాని కెనియా తెల్లవా

రివిరకే ఇంగ్లీషు ప్రముఖుల సహాయము బడసిన చిహ్నములు గనుపించుచున్నవి. వీరి యభిప్రాయములకు కెనియాలో ఆఫీసువాడు తలయూచినటుల తెలియుచున్నది. కెనియా తెల్ల వారు రంగుభేదమును గూర్చి దురభిమానము జూపుటయే గాక, క్రైస్తవ మతాభిమానమునుగూడ అవకాశముగ కైకొనుచున్నారు. క్రైస్తవ వర్ణిల సానుభూతిని బడయుటకు వీరు ప్రయత్నించుచున్నారు. వర్ణాభిమానమును మతాభిమానమును జేరి, భారతీయుల ప్రయత్నములను విఫలము గావి పవచ్చును. కాని, క్రైస్తవమతము తెల్ల వారొక్కసాము గాదని, క్రైస్తవసంఘములు గ్రహింపవలెను. క్రీస్తు ఆసియాఖండవాసి. అతని ప్రథమ శిష్యులును ఆసియావాసులే. కెనియా తెల్లవారి యభిమతము ప్రకారము, క్రీస్తు నే డి లోకమున నుండిన సరినిగూడ తమ దేశమునకు వీరు రాసియక బోయెడివారే. అట్టితరి, క్రైస్తవ మతధర్మమును వీరెంత భంగపరుచుచు, మలినము గాచించుచున్నారో యూహింపవచ్చును. టాంగ నయికాలో తొమ్మిది తినములనుండియు హారతాళము జరుగుచున్నదనియు, భారతీయులయత్న దుర్భర మగుచున్న దనియు, హైందవసంఘ కార్యదర్శి అక్కడినుండి తంతి నంపుచున్నాడు. దక్షిణాఫ్రికాలో నిటీవల గావింపబడిన తీర్పుప్రకారము, 1918 సంవత్సరమునకు పిమ్మట అక్కడకు వెడలిన భారతీయులు ని మే ధి ప బ డి న ప్రజల క్రింద పరిగణింపబడుదురు. భారతీయుల కిక దక్షిణాఫ్రికాలో స్థానమే లేదని స్పష్టమగుచున్నది. ఇంతకన్నను విరుద్ధమగు తీర్పుండబోదు. ఫిజీదీవులలోని భారతీయులయవస్థ లిటులనే యున్నవి. ఇవి యన్నియు, రాయబారములవలన దీరు నని తలప జాలము. శాస్త్రిగారియాశ లితిరుల కుండజాలవు. మరెన్ని సంస్కరణముల బడయవిషయమై, ప్రముఖులకొందరితో శాస్త్రిగారు ఆంతరంగికముగ ప్రసంగించెదరట. ఇట్టిప్రసంగములతో నేమి జరుగునో తెలియదు. రాజప్రతినిధి ఉప్పుపన్నును సర్టిఫైజేయుట గొప్పతప్పని శాస్త్రిగారింగీకరించెదరుగాని, కాసనభ్యులు రాజనామా నిచ్చుట వలనగ ని, ప్రభుత్వచర్యలను నిరోధించుటవలనగాని లాభముండునని విరు భావింపజాలరు. కాని వీరికి గనుపించినమార్గమేమి? పార్ల మెంటుసభ కండకును జేరి లర్జి పెట్టుట. ఇందువలన విజయము గలిగినను కలుగకున్నను, సంగతి సందర్భములు బ్రిటీషు వారికి తెలియనట్లు. ఎన్నియనుభవములు తలస్థించినను, శాస్త్రిగారి బోలువారు మార్పుజెందరు.

క్యూనోగారినిశ్చయము
జర్మను ఛాన్సలరుగు క్యూనోగారు తమ నిశ్చయమును దెలిపిరి. నిరపరాధులగు ఏబదిమంది జర్మనుకార్మికులు, ఫ్రెంచివారి మరణిరంగులకు బలియయిరి. కాని, మరణిరంగులు ప్రజలనిశ్చయమును భేదించజాలవని క్యూనోగారు తేటపరచిరి. ఇట్టి యన్యాయములను ప్రపంచ మెంతకాలము సహించునని క్యూనోగారు రడుగుచున్నారు. కాని, తొందరపడి లాభములేదు. పశుబలమును ఆత్మబలము జయించుటకు కాలమువట్టును. ఇంకుకు ఓరిమియన సరము. జర్మనుప్రజలు సాత్వికనిరోధమును విడువరని వీరు ప్రకటించిరి. ఫ్రెంచివారు ఇంగ్లండుసహాయము నపేక్షించుటబట్టి వారిప్రయత్నములన్నియు విఫలమయ్యెనని గ్రహింపవచ్చును. జర్మనులు సాత్వికనిరోధమును తుదివరకు కొనసాగించుచో యూరపు ఖండదృష్టి మార్పుజెందునని నమ్మవచ్చును.

స్థానిక వార్తలు

జగన్నాథ భక్తసభ:—ఈ నెల 18 వ తేదీ కు (వారము బ్రాహ్మణ సోదరులకు గంభీరరాదిగృహులే ఆవాడు సాయంకాలము 4-15 గంటలకు ఎన్నుకు న్నారోడ్డులో శేషిలాసభివసము మిన. కావాయగారు గంభ నారు చిర్రమును గూర్చి కాలక్షేపము చేసెదరు.

శ్రీశ్రీపన్యాసము:—శ్రీ అమరకలా విలాసినిభ అడగణమున తిరువెట్టిపేటి 217 నెంబరు రాజస్వామి దేవాలయము) గృహమున (వ్యాప్తి ప్రసంగము కండికె నె సోమవార కర్మగారు 14-4-28 వ తేదీ శనివారం వుడయం 7 గంటలకు కర్మసాధ్యయోగము ఆమ విషయమును గూర్చి పువ్యసించెదరు.

తిరువర్తిక్లేటి సంగీతసభ:—ఈ నెల 18 వ తేదీ కు (వారము సాయంకాలము 4 గంటలకు తిరువర్తిక్లేటి లో వెంకటాచలస్వామి వీధిలో మొదటిసంబరు గృహమున ప్లాటే వేంకటాచలయ్యరు, (వాగవట్టుడు) గారి పాటకళరిజరుగును. జయరామయ్యరు (మనర) గారు ఫిదేజు, వారరాజయ్యరు (మాంగడి) గారు మృదంగం జరుగును. టిక్కెట్లు 4-15 అని యున్నది.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ:—ఈ నెల 18 వ తేదీ కు (వారము సాయంకాలము 4 గంటలకు మింటస్రీటు లో తొడమండలంమ్మాల వలలో (వ్యాప్తి) వగరాజ భాగవతాం (తంజావూరు) ఉపాధిపతియగు గూర్చి కాలక్షేప ము చేసెదరు. ఉత్తరమునై 4-80 కనియు టిక్కెట్లు 4-15 అని యున్నది.

దేశీయ ప్రార్థనసమాజము:—రేపు ఉడయము 7-80 గంటలకు వరిదామత్రియప్పకా వీధిలో 88 నెంబరు మునను, ముంబిసము ఉడయము ఆదియప్పనాయని వీధిలో వారాయనమొలి వీధికి సమీపమునను (పాలోకాల కీర్తన పాడయిడును. ఆదివారము మధ్యాహ్నము ప్రార్థనసభలో పరీక్ష జరుగును—మనీక్యరయ్య.

మదరాసు ఉపాధ్యాయుల మేనేజరుల సంఘము:—ఈ నెల 14 వ తేదీ శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు పార్కుచివునలో సభాసభివేదిగాని ఎతి మొండి పాతకాలా భవనమున ఈ సంఘమువారి సభ జరుగును. ఇంటిబాడుగ మున్నగు విరాళములను గూర్చి మండల విద్యా సంఘమునకు తెలుపవలసిన విషయములను గూర్చి ఆ సభలో వర్చ జరుగును

తిరువర్తిక్లేటి అన్నదాన సమాజము:—ఈ సమాజమువారి యా.మా.వ్యయము మార్చి 27 వ తేదీ రావుపా షేలు కెల్లకాయ మొదలిగారు 200 మంది టిక్కెట్లు, 80 వ తేదీన పి. రం. సామివెట్టిగారు 50 మంది డేవ. సీ. కు, 31 వ తేదీన సమాల్వాయువెట్టిగారి ఆర్థిక సందర్శకున 75 మంది టిక్ లకు, ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ: రిత్తియ్యారు, రంగసామి వాయకయ, వచ్చయప్పవారిగార్లు ఒక్కొక్కరు 25 మంది వీరలకు 6 వ తేదీన స్వర్ణవెట్టిగారు 25 మంది వీరలకు, 7 వ తేదీన వెంకటా చలంపిళ్ళెగారు 50 మంది వీరలకు దాక్తురు జేవాజిరావుగారు 25 ము 2 వీరలకు ఆర్. వెంకటకృష్ణమగారు 38 మంది వీరలకు 8 వ తేదీన పి. డి. వి. రామస్వామి మొదలిగారు 101 మంది వీరలకు 9 వ తేదీన ఎ. గోవిందరాజువెట్టి 25 మంది వీరలకు అన్నదానము గావించిరి సమాజము కార్యదర్శి మాకు వ్రాయుచున్నారు.

మచిలీపట్టణము మ్యునిసిపలు సంఘము

14వ తేదీని ప్రతినిధులు మంత్రిని స. దర్శించెదరు
మచిలీపట్టణము మ్యునిసిపలు సంఘమువారి ప్రతినిధుల తో ముచ్చటించుటకు చెన్నైపురి వార క స మువారు నిరా కరించిరి గాని పూర్వ స్వ క రి పాల న కా ఖా తుం త్రి ఏపిలు 1౪ వ తేదీని వారతో ముచ్చటించుట క. గీకరించెన గాన శ్రీయుతులు ఎస్. జి. స్వామిరావునాయుడు, టి. బాలా శ్రీరావునాయుడుగార్లు మరెవరైనను 18 వ తేదీన బందరులో బయలుదేరి చెన్నైపురి తేరదరని స్వీయవిలేఖరి తెలిపెడి, (తంజావూరు)

“ప్రభుత్వమువారు తమ కాయబారము నిరాకరింపట
చేటాంపిన కారణములను వారతాళము గావించిరి. దక్షిణ
పొన్నుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జ్యోతియుఁ బరిగిం
చుకొనవలెను” అని నాంజిబార్ భారతీయ సంఘ కాంగ్రెస్స
తత్తివార సంపెను.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా మండల మహాసభలు

భీమవరములో ఏప్రిల్ 17, 18, 19 తేదీలలో తప్పక జరుగును

దేశభక్త కొండొ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి రథస్థూత వహించడము

ఈ మహాసభ 17 వ తేదీన జరుగును. 1 వ తేదీ ఆంధ్ర పత్రికలో ప్రాసనది సరికాదు. దేశభక్తుడు శ్రీ ఆచార్యదేవరకాశే శ్రీరంగరావుగారి కంపిన తండ్రివారైన ఆపార్థము చేయుటచే యిట్లు ప్రాసనది. తన తమకార్యమును, అట్లుగాను వ్యాధిగ్రస్తులై బుచ్చియిన బడియుండినను తప్పక యీ సభకు వచ్చి తన కర్తవ్యమును నిర్వహింతునని, దేశభక్తుడు మాకు తేజనంపెను. బరంపురములో కూడి నున్న ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘసభకు రాజాలని దేశభక్తుడు తండ్రి నంపెనుగాని భీమవరములో జరిగినట్లు జిల్లా మహాసభకు రాజాలనికాదు. దేశభక్తుడు 18 వ తేదీ ఉదయమునకే భీమవరము వచ్చుచేయును. తక్కిన ఆంధ్రనాయకులను విచ్చేయుదురు. కాన ఆంధ్రమహాసభ లండనును విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కార్యక్రమము

ఈ సభలు 17 వ తేదీన ప్రారంభమగును. ఆ సామయభ్యాసమును సుమారు ఒంటిగంటకు జిల్లాసంఘసభ సమావేశమగును. ఈ సభ కార్యక్రమమును వేంకటాచార్య ప్రకటించెను. 18 తేదీ ఉదయం సుమారు 8 గంటలకు, జిల్లా మహాసభ సమావేశమగును. 8 గంటలు మొదలు 12 వరకును ఆహ్వాన సభాభ్యుదయి స్వాగతోపహారమును సభాభ్యుదయి ప్రారంభోపహారమును జరుగును. భోజనానంతరము మహాసభ తీర్మానములు ఈ సభాసమావేశము జరుగును.

19 వ తేదీ గ్రంథాలయసభ, విశోదములు.

రాత్రిలందు నాటకములు, హరికథా కాలక్షేపములు

మాజిక్ లాంటి ప్రదర్శనము

ఈ మాడు దినములును, తగల బహిరంగసభలు, నాయకుల ఉపహారములు, ఖడ్గ ప్రదర్శనమును, రాత్రిలందు, గాంధీభజనలు, వారిభజనలు, నాటక ప్రదర్శనములు, మాజిక్ లాంటి ప్రదర్శనములును జరుగును. త్రయోతులు వెంటపాటి నుండుటకు గాను, భవిష్యత్తు వెంటపాటారాజులుగాను, దామోజీ కరపు కరసింహారావుగారును, మున్నగు సుప్రసిద్ధులు, వారికథా కాలక్షేపములు చేయుదురు. పురమున వేయబడిన నాటక కాలలో నాటకములు జరుగును. భారతదేశీయపటములు, ఆకాలీన సత్యాగ్రహ రణరంగపటములు, జలియన్ వాలాబాగు చిత్రపటములు, మున్నగువి మాజిక్ లాంటి ప్రదర్శనములు.

ఖడ్గ ప్రదర్శనము

రాత్రిల దప్ప తగలంతయు ప్రదర్శనము తెలుగుబడియుండును. ఈ సందర్భమున మహాత్ముడు ఎరవాడ వెంకటాచార్యుల కడికినపాట ప్రదర్శనమును. ఆంధ్రదేశమునందు గల పరిశ్రమల యాధికారులందరును తమయాలయములందు నీయబడు కర్తవ్యము తీవ్రదర్శనమునకు బంపి ఖడ్గవ్యాప్తికి తోడ్పడెదరుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాను. గుంటూరు తల్పాడు జగ్గయ్యపేట మజిలీ కట్టము ఏలూరు తేలకు రాజమహేంద్రవరము బరిశ్రమల యొక్క యొక్కదేశభక్త ఖడ్గ విరిగి నుత్పత్తియగుచున్నావో ఆయా ప్రాంతములవారు తమతావుల తయారగు కర్తవ్యముల తెలుగుని యీ సభలకు విచ్చేసి యీ ప్రదర్శనమును జంప్రదముగ నిర్వహించు మాకు తోడ్పడెదరుగాక యని వారల వేడుకొనుచున్నాము.

రంగున్ కాననసభాదేశము; ననుసరించి అర్చారాష్ట్రమున శేరములు హెచ్చుటకు గల కారణముల విచారించుట కొక యంతసంఘ మేర్పరుపబడెను.

ఫిల్మీలో ప్లేగు

ఇదివరకు ఫిల్మీలో ప్లేగువలన మరణము జరిగిన వారి సంఖ్యలు పత్రికలలో తప్పక ప్రకటింప బడెననియు, ఏదెంత ముఖ్యమైనవారైనా ఫిల్మీ పురమున ప్లేగువలన 259 మంది మరణము జరిగినదియు, మార్చి నెలలో చనిపోయినవారిసంఖ్య మొత్తము 588 అనియు జనవరి 1-వ తేదీనుండి మార్చి ఆఖరును ఫిల్మీ సగరి మును 557 గురును, వల్లెటూర్లో 680 మందియు చనిపోయినదియు, డిల్లీ ఫిల్మీ సమీపమున గాను ప్రకటించిరి. 9 వ తేదీ ప్రకటించబడినసంఖ్యలు అసిస్టెంట్ హెల్త్ ఆఫీసర్ గారి సూచనలతో అధ్యక్షాధికారి సంగీతము యని తెల్పబడినది.

సభాప్రదేశము

క్రిటిక్ వారీయవిద్యాలయ భవనావరణమున వేయబడిన తండ్రికొల్లో యీ సభలు జరుగును.

భోజనసదుపాయములు

ఈ సభకు దయచేయు యావనంబడి మహాసభలకు భోజన సదుపాయముల జేసిరిమి. విద్యాలయభవనమున భోజనములకై ప్రత్యేకముగా తండ్రికొల్లో వేయబడినవి.

దేశభక్తుని రాక

దేశభక్తుడు, 17 వ తేదీ రాత్రి ప్యాంపెజన బుడిలో బయలుదేరి తెల్లవారజామున మూడుగంటలకు తాడేపల్లి గూడెము చేరెదరు. అచ్చట తెల్లవారు తరకును విశ్రమించి ఉదయముననే బయలుదేరి, వెంటపాడు, చిలకలంపాడు, పిప్పర, గోపవరం అగ్రహారము, గణపవరము, ఉండి గ్రామముల మీదుగా మెలూరుకై భీమవరము చేరెదరు. ఆయా గ్రామవాసులందరును, దేశభక్తునికి ఉత్తరీరిని, స్వాగత మొసంగి గత్కరింతురు తక్కిన వాయకుల తప్పకు దయచేయునదియు ఏమాత్రమున దయచేయునదియు ముందు తెలుపబడును.

భీమవరమునకు మార్గములు

భీమవరము దయచేయగల రందరు తాడేపల్లిగూడెము నేమనులో దిగి యచ్చట మెలూరునెక్కిన నునాయాసముగా భీమవరము చేరగలరు. తేలియెడల తాడేపల్లిగూడెములో దిగి, గుట్టపుబడిగిని యెదురుబడిగిని నెక్కి చిలకలంపాడులో దిగి యచ్చట దింగిలనెక్కిన గొల్లలకొడేను చేరెదరు. అచ్చటికి భీమవరము మూడుమయ్యలు. అచ్చట భీమవరము పోవు నట్టపుబడిగను, ఎదురుబడిగను నీడముగా నుండును. ఈ ప్రయాణమునకు మెలూరుకంటే తక్కువ ఖర్చును.

ఈ సభకు వివిధ రాజకీయభిప్రాయములవారును దయచేయవచ్చును. అన్ని పార్టీలవారును దయచేసి యిందు పాల్గొనవచ్చును. ఎవరికిని నిస్సంధము లేదు. ఎల్లరును సభావేదికనుండి తమ భిన్నాభిప్రాయములను తెల్లడింపవచ్చును. కాని అందరును దయచేయ ప్రార్థితులు.

లిక్ స్వరాజ్యనిధి

వివాహసమయములందును తదితరసందర్భములందును లిక్ స్వరాజ్యనిధి వసూలు కావలెనను, యీ సభకు జిల్లా సంఘమునకు చేరెదనియు, అత్యుద్ధి, యీ సభకు దయచేయ నవ్వును తప్పక నిమగ్తుగని రాష్ట్రాధికారి యియు శ్రీ వంతు వారియల రాజగారు ప్రాయశ్చిత్తురు.

వాలంటీర్లు

గయాకాంగ్రెసు తీర్మానముల ననుసరించి, వాలంటీర్ల సమకూర్పుట యీ సభ సందర్భమునకే జరుగును. కాన ఇంతకుమున్నే వాలంటీర్లుగా జేరినవారును, ఇకముందు చేరగలవారును, యీ సభలకు తప్పక దయచేయ ప్రార్థితులు.

కాని, ఆంధ్రమహాసభ లండనును దయచేసి, యీ సభ నిర్వహించుగా జరిపి మాకు తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాము.

వేలూరి సత్యనారాయణు.

అమృతసరము

సిల్వా, ఏప్రిల్ 11:—కొండరు మహమ్మదీయులలో కుటుంబము ఒక హిందూ వారికిన బలాత్కారమున బ్రతుక్కింపగా, అమృతసరమునందు తుడిచివేసి కొంత యలబడి కలిగెను. కొండరకు గాయములు తగిలెను. నేనలు కుటుంబమున మృతము కాల్పితము.

సిల్వాలో ఏప్రిల్ 11:—ఆసాముకొండసభ మింతెన గ్రామమున చరించి యంగీకరించెను. కొండ ప్రదేశముల కను ఖమ్మలో మూడింటి రెండుపాళ్లను భారతభక్తియనువారు భూమి టయోలేక రాష్ట్రీయకప్పు నుగు 15 లక్షలను రద్దుపరచుటయో అవసరమని తీర్మానింపబడినది. ఆసాముకు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునందు తగిన ప్రాతినిధ్యమునందు తీర్మానించెదలెను. రాష్ట్రము ఆహ్వానించబడెను.

నా తా వ రణ సి తి

1928-నంబి ఏప్రిల్ నెల 12-తేది గురువారము

Table with 6 columns: Item Name, Price 1, Price 2, Price 3, Price 4, Price 5. Rows include various goods like rice, oil, and other commodities with their respective prices.

దిక్కును, బొంబాయి పర్వత ప్రాంతములందు మబ్బులు లేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు స్వల్పముగ గలవు. సర్కారులు పశ్చిమతీరము, హైదరాబాదు, యెండు తేదీమి అధికము. మిగిలిన ప్రదేశములందు మేములు ను కొంచెము తక్కువగా నున్నది.

రాష్ట్రాధికారియగు వాయువరసిద్ధియు కొంచెము అస్థిరముగ నున్నది.

ఎన్. ఆర్. యు, సామ్రాధు

నా తా వ రణ సి తి

పాట్నా విశ్వవిద్యాలయము

వైద్యాలయముయొక్క పునర్నిర్మాణమును గుర్తియొజ్జించుటకై విద్యార్థిభిరుండి యభ్యుత్తరము 25 గురు సభ్యులు గల యంతసంఘము 216 తేదీన సమావేశమయినది.

కరాచీ వర్తకసంఘము

వైసంఘమునకు యథా. కేటక్, యం. యల్. సి. గారభ్యుత్తరముగ తిరిగి ఎన్నుకొనబడిరి.

కావలెను.

రెడ్డియలమునకు చేరిన భవనము లెక్కనను వ్యాపారములో రు 10,000 మొదలు రు 15,000 లు వరకు పెట్టుబడి పెట్టగలవారుండిన రిక్షాను తెలుపగలెను. వివరములకు ఈదివన విలాసమునకు వ్రాయించెను.

వర్తకము c/o ఆంధ్రపత్రిక

తపాలాకెట్టె నంబి 215 ముద్రా

పీఠంధువద్ద పరాను పెట్రోలైమ్ నెవరో కుపామలను
పేర్చి ఒకపైనునీ గాయములు తగిలెను.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కరీర వ్యాయము ప్రదర్శనము

ఈనెల తేది ౨ వ తేదీన నెల్లూరులోని కళాశాలయందు, మూడు రెండు మాసములనుండియు నీ గ్రామమున యెలిమెంటరీ పాఠశాలల ఉపాధ్యాయులకు నూతన కరీర వ్యాయము విధానమునకు శిక్షణ మొనగించునట్లు, శ్రీయుత యం. సర్ సింహస్వామి గారి కళా కరీర వ్యాయము ప్రదర్శనమును గావించిరి. శ్రీయుత యాచార్యుల సాహెబు (పురపాలక సంఘాధ్యక్షులు) గారు ఆగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. ప్రదర్శనానంతరమున అధ్యక్షులు వీరస్ గారి నూతనవిధానమునందలి ఉపయోగములను వర్ణించుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ మునందలి పాఠశాలాధికారులెల్లరు నానిం గురైతింకి, విశేష ప్రోత్సాహ మొనంగినవో, బాలర ఆరోగ్యమున కక్కడు మేలు కలుగలదని చెప్పిరి.

నెల్లూరు ప్రాంగెన్ యూనియన్

వైసుజమువారి సంకల్పరాంత్రిక సామాన్యసభ నిన్నటి దినం సాయంత్రము ౬ గంటల మిగిల, శ్రీయుత అమోచర్ల సుబ్బు శృంగారాచార్యులు అధ్యక్షత క్రింద పురమందిరమున సమావేశమయ్యెను. సాంకత్తిక నివేదికమువై కొంత చర్చ జరిగిన పిమ్మట, కొన్ని సభ్యులతో కామోదించుటకు నూతన కరీర రహస్యము ఈ దినక ఉద్దేశ్యముల నెన్నుకొనిరి.

అధ్యక్షులు:—శ్రీ అమోచర్ల సుబ్బు శృంగారాచార్యులు.

ఉపాధ్యక్షులు:—శ్రీ త్రాములూరు శివరామయ్య, యం.

సరసింహాచార్యులు.

కోశాధికారి:—శ్రీ. తె. ప్రసాదరావు

కార్యదర్శి:—యశ్వరాజు శ్రీనివాసరావు, కనుపర్తి రామకృష్ణయ్య

సహాయ కార్యదర్శి:—కొమండూరు పార్థసారథి అశ్వంగార

లైసెంజు:—గుర్జు ముద్రావ్యక్తి కర్మగార

కార్యనిర్వాహకులు:— యం. చెంగయ్యపంతులుగారు, కేబాల ముద్దారాయణుగారు, అప్పకల పట్టాభిరామయ్యగారు, మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారు.

జిల్లాబోర్డు

కడవి నెలఖరన జరిగిన జిల్లాబోర్డు సమావేశమున, బోర్డు యిలాకా సమాప్తాలకు మాసము 1.౩ కిర రూపాయల వరుస తీరము లొసంగవలయు నని తీర్మానించిరి. వీరినిమించి తాలూకా బోర్డులవారు కూడ నిట్లే తీర్మానించెదరుగాక.

జాతీయవారము

జాతీయవారము ప్రారంభమైంది. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు, ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులును యింటింటికి కెళ్ళి కాంగ్రెసు సభ్యుల చేర్చుచున్నారు. తిలక్ స్వరాజ్యసభి కిప్పటి కాలముల రూపులనుకొన వాదానములొసంగబడిన శ్రీయుత పానకా కనకమ్మగారు, మఱికొందలు శ్రీలక్ష్మి గ్రామములకు వెళ్లి ప్రచారము సలపుచున్నారు. తిలకునిధికి భాగ్యము వసూలు చేయుచున్నారు. గ్రామములయందు ప్రచారమునకు నొసంగుట కష్టముగా నుండునగా భాగ్యముగా తిలక్ నిధికి కనూలుపరచుట బాగుగానున్నది.

కాకినాడ

(స్వకీయ విలేఖరినుండి)

ఏపిఐ 9:—శ్రీకాకతి పుస్తకభాండాగారము ద్వితీయ వార్షికోత్సవము కిరీదీని యొక్క అధికారమున జరుపబడినది. ఈ భాండాగారము కాకినాడ జేవాలయము వీధిని శ్రీ వైదా వెంకటచలంగారి యింటిలో రెండు సంవత్సరముల క్రిందికొంత ప్రాంతి యువకులచే స్థాపితమైనది. ముఖ్యముగ శ్రీ వెంకటచలము గారి మూడు శ్రీరామకృష్ణయ్యగారు సుమారు 13 సంవత్సరముల ప్రాయముగల యువకుడు ఈ భాండాగార నిర్మాణమునకు అభివృద్ధికి కారణమని రాజకర్తవాయి వెంకటరఘునాథ జగపతిరాజుగారు ఆగింది దానముగా యింకను యితర బాలురను దీని విషయము కథనము దీనికి 1162 తెలుగు గ్రంథములు ను 590 అంగుళాసా గ్రంథములును అంగుళాసాగ్రంథములను

స్వీకరించిరి. ఈ కిరీద తెలుగువారు కార్య నివేదికలను ఈ గ్రంథాలయమున ధని తులును పుటలనుకొనినవారును అనువేర్లల రూపమాన్యమున నుంచిరి. ఇంకనీ భాండాగారము శిష్యులము లోగి, ప్రామాఖ్యము పొందగలవరకు పాఠశాలవరకు నివేతన మందిరము మిక్కిలి ప్రయోజనకరముగ నుండుననియు కలయచున్నాము. ఈయువకులయొక్క పూనికయు పట్టుదలయు కార్య దీక్షయు ప్రశంసాస్థము.

కాలానుగంతులకు నుమారు 400 సంవత్సరములను ఒసంగబడిన, పాశ్చాత్యములు అనేకులు దయచేసిరి.

మిమ్ముల శ్రీయుత బులును సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షుల కవహించి వైకృతావధానో సభ ప్రారంభమయ్యెను. తన ప్రారంభోపన్యాసములో అధ్యక్షులు ఆధునిక గ్రంథాలయోద్యమమునుగురించి గత పరిసంవత్సరముల అభివృద్ధియు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముగ అవృద్ధియు గ్రంథాలయ మహాసభలు జరచబడుటయు భారతకర్మములోనికెల్ల జోహా తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయభివృద్ధియు మిన్నగానుండి వన్నె కెక్కియున్నదనియు గ్రంథాలయముల స్థాపనము మన జీవమునకు నూతనవిషయముగాదనియు ప్రాచీనమునండి స్థిరపరచబడియున్నదనియు ఖండారత వాగులకు ఆద్యములై కాపట్రైనియు విపులముగా చెప్పిరి. ఇటీవల గ్రంథాలయోద్యమము రెండుమాడు కంఠ కర్మములనుండి విజృంభణము కెక్కినట్లు కనిపించుటకు గారణముల వివరించిరి. ఇందుయొక్క సాక్షులై పనిచేయుచుండిన యువకులు రాజకీయ కర్మమహిమలందు పనిచేయుటచేత గ్రంథాలయములందు పట్టుదల కెక్కిపోయిందనియు ఈ కర్మమునాడులలో కొందరు పెద్దలు బాలభట్టోద్యమమునందును మరికొందరు రాజకీయ ఆరోగ్యమునందును దిగుటచేత గ్రంథాలయభివృద్ధి కెక్కినట్లు పేరుతగుచున్నదనిరి. సామాన్యముగ ఆంధ్రగ్రంథములెగాక హిందీ పుస్తకములు సమపూర్వకమైనదనియు సంచార పుస్తకాలయములు ముఖ్యముగ నుండవలసినదనియు కాంగ్రెసు యొక్కడ జరుపబడుచున్న గ్రంథాలయలో పుస్తక సేవ సంతార గ్రంథాలయము ఒకటి ఇక్కడ నెల కొల్పబడవలసిన యవసరమున్నదనియు యిట్టి ధనితల సహాయముండినపుడు యిదియొక విశేషముగాదనియు హెచ్చరించిరి.

తర్వాత కార్యదర్శి గత రెండుసంవత్సరముల భాండాగారముయొక్క అభివృద్ధిగురించి వివరించుచు వివరించెను. అందునండి యొకరిది భాగము తీసికొనబడినది.

రెండవసంవత్సరములో వృద్ధిచేసిన పుస్తకముల సంఖ్య 1162 తెలుగునన్ని 590 అంగుళాసాగ్రంథములు మొత్తము సుమారు 1800 పుస్తకములు. ఈ సంవత్సరము ఆదాయము రూ 14-14.0 ఖర్చు రూ 145-15.9 గత సంవత్సరము నిల్వ రూ 88-1.6. రావలసిన బాకీలు రూ 47-12.0 మొత్తము నిల్వ రూ 80-18.6 వడ్డమైనపుస్తకములు 16. సభ్యుల సంఖ్య 50 ఈ సంవత్సరము పుస్తకములు చదివినవారి సంఖ్య 1800. ఈ భాండాగారమునకు స్వరాజ్య, ఆంధ్రకాంగ్రెసు, అమృతబాహు, యంగ్ ఇండియా, ముత్తేభూమి, ఆర్యభద్ర మొదలగు పత్రికలు వచ్చుచున్నవి. పత్రికాపతకమునకు వచ్చుచున్న సభ్యుల సంఖ్య ౪౪ టున దినమునకు 18 గురు. దీనినిబట్టిమాడ భాండాగారము క్రమక్రమముగా పాఠకుల వాళ్ళిందుచున్నదని తెలియుచున్నది. కార్యనిర్వాహకకర్మమువారిచే రెండు వీరులు అచిముగ నొసంగబడినది. దీనిని పెద్దలచేతులతో పెట్టి ఉచ్చవీధిలోనికి తీసికొని విచ్చుట మారలంపు. అందులకి యివమీద భాండాగార పరిపాలకకర్మముగా యొకరిది సభ్యుల నెన్నుకొనిరి.

1. అధ్యక్షులు శ్రీ సందగిరి వెంకటరామదాసు పంతులుగారు.
2. సహాధ్యక్షులు వైదా శ్రీరామకృష్ణయ్య గారు 3. కార్యదర్శి—శ్రీ యల్లాజోళ్ళుల వెంకటేశ్వర్లుగారు.
4. సహాయ కార్యదర్శి—శ్రీ కోశాధికారియై వైదా వెంకట వారాహుని గారు.
5. శ్రీ యల్లాజోళ్ళుల జగన్నాథకర్మగారు 6. శ్రీ కోశాధికారియై మూర్తిగారు 7. శ్రీ వైదా సూర్యనారాయణ మూర్తిగారు 8. శ్రీ వైదా చినరామ కృష్ణయ్యగారు 9. రాజా వి. వి. ఆర్. జగపతిరాజుగారు 10. శ్రీ బంగారు పత్తనారాయణ గారు 11. గమని శ్రీరామయ్యగారు.

మాడు తానూ అతిశయించుటలు తీరికలేనివారయ్య 12. ముక్తి బులును సాంబమూర్తిగారింటి గొప్ప కార్యకర్తల మహిమవేద్యకు పీతమునలగించి ఆనందిం చేసివారు.

“కాకినాడపాఠశాల ఈ భాండాగారభివృద్ధి గాంచి దీనిని అభివృద్ధిలోనికి తీసుకొని వచ్చెదమని నమ్ముచున్నాము. భాండాగారమునకు ఆత్మిక సహాయముచేసి గత సంవత్సర కార్యనిర్వాహకవర్గమునాటి సమపూర్వములయ్యుచున్నాము.”

మిమ్ముల భాండాగారోద్యమాభిమానులను కొంతవరకు గ్రంథపరిశిలన సలిపినవాడు నకు శ్రీయుత జగ్గికాల మూర్త్యుల కాకగావు వంతులుగాడు అనేకలోకానభవములతో నూడిన మృగముగనుగ చక్కని యువనాగ్యమును పుస్తక భాండాగారముల యానత్యేకము గురించి యిచ్చిరి. గత పరిసంవత్సరములనుండి ఈ ద్యమాభివృద్ధినికొచ్చి ప్రశంసించుచు ఆంధ్రప్రదేశ్ మున యిట్టి భాండాగారములు నెల కొల్పబడుట కలన విశ్వకర్మము ప్రబల మగుటకు ముఖ్య సాధనమగు తున్నదని చెప్పిరి. యావచ్చా రత వర్షమునందు తాము వెళ్ళి ప్రతి ప్రదేశమునందుగల పాఠశాలలను భాండాగారములను పరిశీలన చేసియున్నామనియు కన్నె కెక్కిన నూరత్ పట్టణమున గల గ్రంథాలయముల అభివృద్ధిని ప్రయోజనమును జరచుటకు గానలేదనియు నూరత్ పట్టణమున వీధి వీధికి రమారమి రెండేసి పత్తాంకులకు మంచి భాండాగార మున్నదనియు అందులకు ప్రజలకు యెక్కువ అందుబాటుగా నుండుటచేగాక త్రోవన్నపాదేవారిని బద్ధించువారినిగూడ ఆ కిరీదలై వా వాభివృద్ధిని కలుగజేయుచున్నదనియు అట్టి కిరీదలై ఈ కాకినాడ పట్టణమున అనేక గ్రంథాలయములు ప్రకృతికాలము ననుసరించిన గ్రంథములతో నూడినవనినని నెలకొల్పవలసిన బాధ్యత యున్నదనియు హెచ్చరించిరి.

గ్రంథాలయములను విశేష నూతనముగ ప్రబలిని కావనియు యితర ప్రదేశములకు పుస్తకభాండాగారములను ఆర్జించునంత ఉన్నతస్థితిని ఆవర్ణపూర్వకముగా చేవాలయము నందును కావనూలందును యితర ప్రదేశములందును ప్రాచీనమున నుండినవియు అందులకు ప్రజలలో మరొక ప్రచారములు విశ్వకర్మములు జరగుచుండి భావనాతకములగు నుండినవి చెప్పించు కలపూర్వకముగ కత్తకాలములకు మున్నగు ప్రశ్న గ్రంథాలయములనినని కల్పించిరి. ఇదియేగాకనుండి హిందూమత్యాదీయ ఉద్బోధములెల్ల పాశ్చాత్యులైన జర్మనులు (విటిఫువారు యితరులు యెల్లమూజుములకు నూరించి కాకో యేవిధముగ పాశ్చాత్యులు యొక్కనుండి గ్రంథములు స్వల్పభరలకు పుచ్చుకొని తాము భవనంపాదములు అయినాకో ప్రభుత్వమువారి యొక్కడి ఉత్కృష్ట గ్రంథములను యేవిధముగ యూరపురవాణా చేయించికో కొన్ని ప్రాచీన ఉద్బోధములు లేకపోవుటకున్నితాదేశమునకెల్ల సంధించెనో పెక్కు ఉపాదాయములతో విపులముగ చెప్పిరి. ఇదియునుగాక మహమ్మదీయుల దండయాత్ర ప్రాసంధికాలములో మహమ్మదుగో గ్రంథముల నెంపుచేసెనో, ఆనాడు హిందువులు తమ గ్రంథరాజమును బాగ్రత్తపెట్టుకొనుట కన్ని యొక్కట్లులు పాలెలో వదిలి హిందూ జాత్యేష్టత్వము గ్రంథాపహరణముతో, సంకరించునని పాశ్చాత్యులును కనుగొని గ్రంథముల తీసికొని కెల్లిరి. వారిలకు ప్రకృతి కాస్త్రాదులు అభివృద్ధిచేసినదని యెల్లరకు తెలిసినవిషయమే. యనివారు చెప్పి, ప్రకృతికాల నిత్యినిబట్టి గ్రంథాలయముల నిభివృద్ధిచేయవలసిన కోరిక.

కాకినాడ జాతీయవిద్యాలయ ఆంధ్రోపాధ్యాయులకు బ్రహ్మశ్రీ వెంకటాల నూర్తవారాయణ శాస్త్రిగారు ఆంధ్ర భాషాసేవకు గురించి ఉపన్యసించుచు ‘సమాధు:పరవై పతాశను వాక్యము చొప్పున మాతృభాషను ప్రామాఖ్యము యిచ్చువలసినదనియు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి నన్ని యాదికపునుండి శ్రీకృష్ణదేవరాయలవాటికి ఎట్టి పరిణామములకెదిలి ఒకనీతమై యున్నదియు సంపూర్ణ వికాసమును పొందియుండినదియు మహాత్ములకైని పరిన్నుటనుచేసి నున్నదమైన విద్యాలయములను భేదములను అలంకారములను కనుపెక్కి. గణపతిపుస్తక భాండాగారభివృద్ధిని గోరుచు వద్యములు జదివిరి.

సభ్యునిగిరి ఏక సభ్యులకు శ్రీకృష్ణమేముగా చిత్రావకాపుష్కలకు శ్రీకృష్ణమేమోరగావే గాన సభ గావించబడినది.

నలువదినది! క్రొత్తదికనాటకము!! బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమూచార్యులు

రోషనారాజి ఎ. జి
అను నాటకము వెల రూ 1-0-0
వలయువాడు బల్లారి, రహమావిలాస ప్రెస్సునకు వ్రాయునగును.

పశ్చిమకృష్ణజిల్లాజాతీయోప సంఘము

ఆ 1923 సం॥ మార్చి 1 వ తేదీనుండి 30
తేదీవరకు పశ్చిమకృష్ణజిల్లా జాతీయోప
సంఘముయొక్క ఉపాధ్యక్షునివరం

జనులు	100-00-0
(1) కలెక్షనరూసులు	100-00-0
భద్రకాళి 10-00-00	100-00-0
తేదీ 1 కలెక్షనరూసు	32-00-00
జిల్లాసభాసభ నియో	32-00-00
కొత్తలనియో భాగ్యదామ	32-00-00
చంద్రాపుగారివద్ద	32-00-00

ఈ కారణము వల్ల ప్రస్తుత భాగ్యదామ రామచంద్రాపుగారి వద్ద "2 పీయల్ భాగ్యదామ ఇండియా"లో నిల్వవును.	10-00-0
(2) పతే కలెక్షనరూసు	10-00-0
(ఈ కారణము వల్ల అప్పటికే తనివారణనిధి కలెక్షన)	10-00-0
(3) సామాన్యతనివారణనిధి	10-00-0
(4) కాంగ్రెసు మెంబర్లచందా	10-00-0
(5) చిల్లరలు	10-00-0

ఇరువది ఖర్చులు	
(1) పోస్టు టెలిగ్రాములు	10-00-0
(2) అఫీసు టెలిగ్రాఫ్ మెట్రో ఖర్చులు	10-00-0
(3) మీటింగులు ప్రచారణలు వగైరాలు	10-00-0
(4) ప్రచారణ ఖర్చులు	10-00-0
(5) జాతీయ పాఠశాలలకు గ్రాంటులు	10-00-0
(6) హిందీ ప్రచారమునకు	10-00-0
(7) ప్రచారణ ఖర్చులను నిలబెట్టే	10-00-0
ముఖ్య; ఏకీకృత అధ్యక్షులు	10-00-0
(8) నియో: ప్రెస్ టెలిగ్రాఫ్, కామ	10-00-0
చంద్రాపుగారివద్ద	10-00-0
కలెక్షనరూసు	10-00-0

మానికొండ సత్యనారాయణ శాస్త్రి
సంయుక్త కార్యదర్శి

గుంటూరులో గయా తిలక్ స్వరాజ్యనిధి
వాగ్దత్తులు

మార్చి 23 లక్కరాజు సోదరులు	100
వేపా, కుబ్జాకర్ణాంగారు	100
యాదుత్తి బుచ్చి రామయ్యగారు	100
ఏ.పల్ 2 దివాకరని లక్ష్మీనారాయణగారు	100
చింతలపాటి దత్తాత్రేయగారు	100
బ్రాహ్మణగోదూరులో	100
వద్ది వెంకటరంగయ్యగారు	100
యడ్లపల్లి లక్ష్మీనారాయణగారు	100
గుంటూరు వెంకటసుబ్బారాయణగారు	100
దామో వెంకటసుబ్బయ్యగారు	100
సంగా వీరరాఘవయ్యగారు	100
కూచిపూడి వెంకటయ్యగారు	100
మాధవపెద్ది వెంకటసుబ్బయ్యగారు	100
పద్ది హనుమంతగారు	100
శ్రీనివాసుల హనుమంతగారు	100
కృష్ణమూర్తిగారు	100
సంగ వెంకటయ్యగారు	100
వద్ది లక్ష్మీనారాయణగారు	100
యా. లక్ష్మీకాంతగారు	100
కామనేని కుమారయ్యగారు	100

వద్ది లక్ష్మీనారాయణగారు	100
కామనేని అప్పయ్యగారు	100
మంచాళ్ల గ్రామములో	100
కృష్ణ వెంకటయ్యగారు	100
యా. వెంకటశాస్త్రిగారు	100
యా. జంజనేయగారు	100
యా. నారాయణగారు	100
యా. లక్ష్మీనారాయణగారు	100
యా. సుబ్బయ్యగారు	100
యా. భాగ్యనారాయణగారు	100
గుంటూరు లక్ష్మీనారాయణసోమయాజులగారు	100
వావట్ల	100
బ్రహ్మాండం లక్ష్మీనారాయణగారు	100
చెరుకూరు	100
రావుల శ్రీకృష్ణగారు	100

పూర్వ వెంకటసుబ్బారావు
కార్యదర్శిగాను

గోదావరిజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము

25-21 లగాయితు 31-12-22 వరకు
ఆదాయవ్యయ పట్టిక.
ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘ అధ్యక్షులగారిచే
తెల్పబడిన తనివారణనిధి కార్యదర్శిగారిచే
సరిమాది ఆమోదించబడినది.

కాకినాడ తాలూకానుండి	14378 14 8
వైదాపురం తాలూకానుండి	718 8 6
రామచంద్రాపురం తాలూకానుండి	6464 6 0
రాజోలు తాలూకానుండి	2050 0 0
అమలాపురం తాలూకానుండి	4630 1 6
గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘాలకు రుసుముల తా	2640 5 6
అమలాపురం, గయాకాంగ్రెసు	444 0 0
సభ్యత్వం చందా	1068 7 0
గుంటూరునుండి కచ్చిన బట్టలవాడకు	52 12
వైదా వెంకట సుబ్బారావుగారివద్ద బట్టల తా	800 0 0
కామనేని తాలూకానుండి	120 0 0
కుంజి దివిజన నుండి	225 0 0
ఆంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘమునుండి	64 14 0
కండించర్ల కోటేశ్వరగారివద్ద	700 0 0
కర్నూల జనులు	101 12 0
తిలక్ వస్త్రాలయంవారివద్ద	83,949 0 9

అంధ్రప్రదేశ్ జాతీయోపసంఘమునకు	18761 3 9
రాజోలుకు పంపించినది	151 0 0
ప్రచారకుల ప్రయాణాభ్యుదయము	3849 7 6
ప్రచారకుల జీతములు	1964 11 8
రామచంద్రాపురం తాలూకాకు	8122 0 0
కాకినాడ జాతీయోపసంఘమునకు	858 15 8
అమలాపురం తాలూకాకు	614 6 2
కండించర్ల	227 4 0
ప్రేమచరి	48 4 3
పోస్టేజీ	255 1 9
వార్తా పత్రికలు	66 14 0
పుస్తకములు	80 18 6
అఫీసు అద్దె	232 6 0
కుంజి దివిజన పంపించినది	150 0 0
బట్టలవాడకు	458 12 6
నూలుకాతాకు	14 15 8
దూది అండు యేతలు	30 0 9
రాట్టలు	5 0 0
కాకినాడ తా. కాంగ్రెసు కలెక్షనరూసు	800 0 0
వైదాపురం	440 0 0

మల్లాది నారాయణమూర్తిగారి రాట్టలు	74 0 0
ని అధ్యక్షులు	800 0 0
గండి సుబ్బారాయణగారివద్ద నిలువ	700 0 0
కలెక్షనరూసు చాగంటి సుందరయ్యగారి	58 0 0
కలెక్షనరూసు	2108 0 9
కలెక్షనరూసు	87 12 0
	83,949 0 9

బులుసు సాంబమూర్తి,
గుంటూరు జామోడీరావు,
కార్యదర్శులు.

విజయనగర కళాశాలాపత్రిక

మూడు నెలల కొకసారి ప్రకటింపబడును
రెండవసంపుటకు 3వ సంచిక ఏప్రిల్ 1923 వరకు
బడి మాత్రాకాలము ముద్రణించినది. ఇందు కొన్ని పుట లొంగ
మునకు కొన్ని పుట లొంగమునకు ముద్రణించినది.
కలెక్షనరూసు (ప్రొఫీసర్లకు, కలెక్షనరూసుకు, కలెక్షనరూసుకు,
హిందూకులకు మున్నగునవి అంగమునకు, కలెక్షనరూసుకు
సభ్యత్వ నియమాలు, అంధ్రప్రదేశ్ నిర్మాణము, వార్తానిధి
(ప్రెస్) భాగ్యదామచరితము, కలెక్షనరూసుకు, కలెక్షనరూసుకు
లో అమలుపంపి అనునవి అంధ్రప్రదేశ్ కలెక్షనరూసుకు
చందా ముద్రణపాటలు. వార్తాముఖ్యుల ప్రాయశాంతు రంద
రను ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్షనరూసుకు పంపింపబడినది గలవాత అని
విషయపట్టికను తిలకించిన కలెక్షనరూసుకు.

కలెక్షనరూసు కలెక్షనరూసు కలెక్షనరూసుకు
రుల వివాహములు చేసికొని బ్రహ్మశ్రీ చల్లా కుటుంబరావు
గారు రు. 10-0-0 ను బ్రహ్మశ్రీ కుచిభట్ల సాంబయ్యగారు
రాంభట్లపాలెం. రు. 30 0-0 ను శ్రీకృష్ణ శోభనశర్మ
కాకి - కలెక్షనరూసు-కామనేని-కలెక్షనరూసుకు రు. 1000 ను
డిస్ట్రిబ్యుటరు కలెక్షనరూసుకు 10-0-0 ను కలెక్షనరూసుకు మాకు
దనము లభించుచున్నాము - బ్రహ్మశ్రీ సాంబయ్యగారు.

వర్తకవిషయములు

మృదాను - మార్కెట్టు.

కాకినాడ మార్కెటు	1 1/4 1/32 పెన్సిలు
కాకినాడ మార్కెటు	1 1/4 1/32 పెన్సిలు
అందన దిమాండు (ద్రాఫ్టు)	16 8/16 పెన్సిలు
కాకినాడ మార్కెటు	15 11/32 పెన్సిలు
అందన దిమాండు (ద్రాఫ్టు)	16 1/2 పెన్సిలు

కలెక్షనరూసు మార్కెటు

మార్కెటు

కాకినాడ మార్కెటు	1 1/4 1/16 పె
దిమాండు దిల్లులు	1 1/4 1/16 పె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 1/2% బుల్లిపత్రికలు 1926	రు. 102/6
6 1/2% బుల్లిపత్రికలు 1926	" 102/4
6 1/2% " 1921	" 102/10
6 1/2% " 1922	" 104/
6 1/2% యు. పి. కాండులు 1926/41	" 98/

బొంబాయి - మార్కెటు.

ఇంగ్లీషు బార్ బంగారు	125/4
మింటు బంగారు కలెక్షనరూసు	25/8
" మెదటి తీర్మానము	25/1/6
" రెండవ తీర్మానము	26/0/6
బార్ మెదటి తీర్మానము	32/10
" మెదటి తీర్మానము	32/6

మార్కెటు

కలెక్షనరూసు	1/16 పె
కలెక్షనరూసు	1 1/4 1/32 పె

అమృతామృతము

మిత మైన ధరలు

శ్రేష్ఠ తర మైనవి

నూతనముగా తెరువబడిన పట్టువస్త్రములపాపు

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు కంచి మొదలగు జాగాలనుండి కలురకముల పట్టు బియ్యలను క్రొత్తగా తెప్పించి స్టాకు చేసి యున్నాము.

శ్రీలకు కావలసిన కలురకముల పట్టు చీరలు, బాకెట్టు దినుసులు, పావడ దినుసులు, దావణీలు ఉన్నవి.

పురుషులకు పైనవేసుకొను పట్టు అంగవస్త్రములు, కోట్లకు కావలసిన పట్టుగుడ్డలు, టీషులు, ఆల్పాక, పగ్గుకు కావలసిన సాదా డకములు, గీతలుగలవి అనేకములున్నవి.

ఒకసారి మాదుకొణమునకు దయచేసి వచ్చి ఒకబేరము చేయకొరెదము నత్రామోదాన్ కిషన్ చందు, మద్రాసు సిల్క్స్ - ఎంపోరియం, 31, 32 రత్తన్ బజారు, మదరాసు.

"Everybody's favourite Toilet Kamila oil & Otto Dillabhar Sold Every where."

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు చుట్టూతో టూటి రాకమునకే త్వరపడుము. తుదిరచ్చుట తొందర పెట్టినయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రాగీయవద్దు.

నేడే

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విశిష్టమైన వేయజేసినది.

వెంటుకలు కట్టి కోగ మున్నును, కోగ మున్ను మున్నును, యాది వివేకముగము.

వెంటుకలు తిట్టుట గాని, గడవక గాని యుండదు.

హి వెంటుకలు మరల యెత్తుట తొత్తనమున గర్హి కట్టు కలె నుండి తెరయుచుండును.

ఈ కోలాసలే దీనిని పరిక్షించి చూడుము.

వెంటుకలు యెట్లు కృత్రిమముగో కనిపెట్టుదు.

కామినియా కలహిత నిమ్మ తొక్కపప్పులదిగ వేయము. 150 గ్రాముల 1-1 రూపాయ. 250 గ్రాముల క్రెడెట్ కము.

అన్ని పోస్టులూ ఈ గ్రంథ తెలుగునదిని ప్రకారము వికలించబడుచున్నది.

ఇది మంచి అమ్ముటా కంపెనీవద్దనున్నది. నరక అమ్ము

హితు నుచున్నది. ఇత అత్రుక కావలసినవస్తువులను గూడ కొరవడు, లేవన్నది.

కోలా నేటికే తెలుగు.

"టూటో నిల్ బహారు" ఈ వ్రాయుము.

ఇది క్రొత్తదిగానున్నది. అత్యుత్తమమైన నూనెముగలది.

1 కె.ఎల్.ఎస్. 1.1 రూ. 2-0-0

1 కె.ఎల్.ఎస్. " " 0-12-0

1 కె.ఎల్.ఎస్. " " 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు వేలి ముఖమునకు చుట్టిక మెత్తి. చుట్టోవర నీక వానినెట్లు కృత్రిమత కావించును.

ఆంగ్ల యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు

కెమికలు కంపెనీ,

155 బామ్బాయ్ రోడ్, బొంబాయి.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవసిద్ధమగు 800 చికిత్సలను తెలుపు సద్గ్రంథము ప్రతియింట నుండదగినది అందరుచేయదగిన మయులు 18 1-4-0 (2) వి. పి. 0-8-0

ఆశాగ్రహదర్శనము:— వ్యాకులను రామండా కాపాడ కోను మార్గములను చూపించును, తప్పుక వదున దగిన! 18 0-8-0 వి. పి. 0-8-0

ఆయుర్వేదచంద్రిక:— ఆశాగ్రహ, వైద్య, కారీర, నిధా, కర్మగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపురిక మారిది యుచియను. చందా రు 2-8-0

వై 8 ని ఏక కాలమును కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిదేపి (నెల్లూరు జిల్లా)

ఈ క య న స్వ తే క

"మంగలి కత్తులు"

క వృ తా శ ము లు.

అగ్రప్రసాదములే చేయబడినవి. ప్రాశస్త్యహింపుడు.

తెలుగు భరణ క్యాటలాగున వ్రాయుము.

వి. వె. క. కృష్ణయ్య అండ్ కో లిమిటెడ్

కల్లూరు అండ్ లాక్ నేరక్క రిడ్.

పెద్దాపురం (గోదావరి జిల్లా)

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం

పెద్దాపురం అండ్ కో: "ఇండియన్" పెద్దాపురం